KÖZÉP-Tisza

A KÖZÉP-TISZA-VIDÉKI VÍZÜGYI IGAZGATÓSÁG LAPJA

XXXVIII. évfolyam, 2. szám • 2015. szeptember

A TARTALOMBÓL:

Védképesség helyreállítása 8. oldal

Tájgazdálkodáis projekt 9. oldal

Közelharc az uszadékkal 13. oldal

MHT vándorgyűlés 16. oldal

Igazgatósági nap – 2015: felfelé ívelő pályán

– Amióta átkerültünk a Belügyminisztériumhoz, azóta felfelé ívelő pályán vagyunk, folyamatosan nő a költségvetésünk, s bővül a létszámunk – jelentette ki egyebek közt Lovas Attila igazgató szeptember 4-én a kiskörei strandon megrendezett igazgatósági napon. A Kiskörei Szakaszmérnökség harmadik alkalommal lett a hagyományos közösségi esemény házigazdája, a szervezésben résztvevő munkatársaikon nem múlt, hogy mindenki jól érezhesse magát. Az egri Kurul Dobosoknak köszönhetően már a reggeli órákban vérpezsdítő ritmus fogadta a kiéhezett kollégákat, akik zsíros kenyérrel, tepertővel és teával tölthették fel szervezetük energiaraktárát. Szükség is volt a plusz kalóriákra, hiszen Lovas Attila igazgató – sok pozitív jelzőt tartalmazó – évértékelőjét követően megkezdődtek a sportprogramok. Az idén homokos pályán mérhették össze tudásukat a focicsapatok, ezen kívül volt homokzsák-dobás, talicskatolás emelkedőn felfelé, lövészet, kosárra dobás, sőt vízi szlalom bekötött szemmel. Aki kevésbé kívánta megterhelni a vérkeringését és mozgató szervrendszerét, választhatta a csocsót, az ultit, a vizes célba lövést, vagy a strandra ez alkalomból kitelepült abádszalóki hagyományőrzők által prezentált, a régmúlt időket idéző népi- és sportjátékokat. Aki csak az agyát szerette volna tornáztatni, az sem maradt hoppon, próbára tehette lexikális tudását a Tisza-tavi kvízben. Az sem csalódott, aki a közvetlen környezet természeti szépségeire volt kíváncsi, miután beszállhatott a közeli víztéren rendszeresen közlekedő kirándulóhajók egyikébe.

Képünkön az igazgatóság felső- és középvezetői a kiskörei polgármesterrel.

(Összeállításunk a 4-8. oldalon)

Nemcsak hallépcsőből áll a „Komplex”

Befejeződött a Tisza-tó legnagyobb vízügyi beruházása

Lovas Attila előadása

Habár az alföldi hegyi patak létesítésére és működésére méltán lehetünk büszkék, s a kiskörei ökológiai folyosó kapta messze a legnagyobb publicitást, a Komplex Tisza-tó Projekt – elnevezéséhez híven – ennél sokkal többet foglal magába, s túlzás nélkül állíthatjuk: mérföldkövet jelent igazgatóságunk életében. Az eredetileg 6,6, majd forráskiegészítéssel 7,6, végül szakaszolási döntéssel 5,3 milliárd forint költségvetésű, az Európai Unió 85 százalékos támogatásával megvalósult beruházás ünnepélyes nyitórendezvényét még 2002 decemberében tartottuk, ez év június 25-én pedig elérkeztünk a zárórendezvényhez, amelyet Somlyódy Balázs, az OVF főigazgatója is megtisztelt jelenlétével. *(2-3. oldal)*

A precíz vízkormányzás nyara

A Kiskörei-tározó a hidrometeorológiai szempontból szélsőségesnek tekinthető idei nyáron újfent bizonyította létjogosultságát. Miközben a Tiszán érkező vízhozam sok esetben az ilyenkor megszokott alatt maradt, ugyanakkor 42 százalékkal nőttek a térségi mezőgazdasági vízigények, hetekig LKV közeli vízállással, de komolyabb vízkorlátozás nélkül „vészelhettük át” az utóbbi hónapokat. Az agrárium vízszükségletének kiegyensúlyozott kielégítése mellett a Tisza-tavi turizmus – vízzel kapcsolatos – igényei sem sérültek. Mindezt a Kiskörei Vízlépcső és a mögöttes tározó – a korábbi évek tapasztalatain alapuló és minden hidrometeorológiai körülményt figyelembe vevő – „óramű-szerű” üzemeltetésével, *(Folytatás a 3. oldalon.)*

Komplex: megalapoztuk a Tisza-tó jövőjét

Aponyháti csatorna

Hortobágy-Berettyó árvízkapu

Kotrás a Kis-Tiszán

Befejeződött a Tisza-tó vízrendszerének első, átfogó rekonstrukciója. A három megyét – Békés, Heves, Jász-Nagykun-Szolnok – érintő beruházás hosszabb távon biztosítja a korszerű vízgazdálkodás feltételeit a térségben – hangzott el a projekt június 25-én a tiszafüredi Balneum Hotelben rendezett zárórendezvényén, amelyen részt vett Somlyódy Balázs, az OVF főigazgatója, dr. Pajtók Gábor, Heves megye kormánymegbízottja, Kovács Sándor, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés elnöke, a Tisza-tó miniszteri biztosa, és több polgármester.

Újvári Imre, Tiszafüred polgármestere – a házigazda város nevében – köszöntőjében turisztikai szempontból is nagy jelentőségűnek minősítette az alapvetően vízügyi fejlesztést, amely valamennyi Tisza-tavi településen érezteti kedvező hatását.

A Tisza-tó talán az országban a legjobb példa a vízgazdálkodás és a társadalom kapcsolatára – említette beszédében Somlyódy Balázs. Elmondta: a Tisza-tó árvízkor hozzájárul a kockázatok csökkentéséhez, a biztonság növeléséhez, kiszolgálja a társadalmi és ökológiai vízigényeket, a turizmuson keresztül pedig hozzájárul a térség fejlődéséhez. Azt gondolom, hogy ez egyedülálló hazánkban – fogalmazott az OVF főigazgatója. Hangsúlyozta: a most megvalósult projekt lehetővé teszi azt, hogy ezeket a funkciókat a Tisza-tó a jövőben is ellássa, hiszen nőtt a tározókapacitása, a vízkormányzási műtárgyak állapota javult, a medrek és csatornák vízszállító képessége bővült.

Somlyódy Balázs a vízügyi ágazatban mérföldkőnek nevezte a 2015-ös esztendőt. Egyrészt az elmúlt évtized fejlesztései az év végéig befejeződnek, másrészt olyan tervezési feladatok valósulnak meg, amelyek meghatározóak a jövő szempontjából. A főigazgató az utóbbi kapcsán kiemelte az árvízi kockázatkezelési tervek készítését, az ökológiai szempontú vízgyűjtő-gazdálkodási tervezés felülvizsgálatát, de olyan szakmai kérdésekre is választ kapunk, mint a Duna-Tisza homokhátság vízpótlása, a szennyvíziszap-stratégia, a Tisza-völgyi árvízvédelmi koncepció. – Az a célunk, hogy ezeket, mint lábakat, felhasználjuk, s egységként, vízügyi vízióként, Kvassay Jenő Tervként a kormány elé vigyük – mondta. Kifejtette: azért fontos ez, mert először van a vízügynek lehetősége arra, hogy szakpolitikai stratégiát készítsen. Ebben a jelenlegi helyzetből kiindulva meghatározzuk céljainkat, s azokat az eszközöket, amelyek e célok elérése érdekében szükségesek. A kormány értékelését, majd jóváhagyását követően pedig, 2016-tól azon kell dolgoznunk, hogy ezeket megvalósítsuk. Ehhez kérte a főigazgató a jelenlévők támogatását, majd gratulált a projektben résztvevőknek.

A fejlesztés keretében elvégzett munkát részleteiben Lovas Attila, a KÖTIVIZIG igazgatója ismertette. A kezdetekről szólva emlékeztetett arra, vért izzadtunk azért, hogy

Többcélú, összetett beruházás

A nagyszabású munka részeként új, Magyarországon egyedülálló méretű hallépcső épült a kiskörei vízlépcső és a hullámtéri duzzasztó között. Az 1371 méter hosszú ökológiai folyosó lehetőséget biztosít a halaknak, hogy szabadon közlekedhessenek a folyó és a tó között.
A projekt keretében új, korszerű vezérlő-szabályozó rendszer épült ki, megvalósult a Szarvas-Kákai szivattyútelep és az öntözőrendszer K1-es főcsatornájának, a Hortobágy-Berettyó árvízkapujának, valamint a Nagykunsági-főcsatorna három, kulcsfontosságú műtárgyának rekonstrukciója is.
A Tisza-tavi mederfejlesztési munkák érintették a Kis-Tiszát, az Eger-patakot, az Aponyháti csatornát, a VIII. és X. öblítőcsatornát, a Csapói Holt-Tiszát, a Füredi-Holt-Tiszát és a Borzanatot. Lepelkotrás volt az V-ös öblítőcsatorna felső szakaszán és a VI. öblítőcsatornától egészen a Szilas-fokig, a Kőhidi-laposban és az érfűi térségben. Megvalósult továbbá a VI-os öblítőcsatorna felújítása valamint bekötése a Fűzfás-morotvába, a Dühös-lapos egy mélyebb területének bekötése.
Megújultak a Jászsági- és Nagykunsági-főcsatornák beeresztő műtárgyai, a kezelő épületeket is beleértve. A tó megfelelő belső áramlási viszonyainak letéteményesei, az öblítő műtárgyak (V, VI, IX, X) felújítása ugyancsak megtörtént. Sarud térségében pedig part rehabilitációja valósult meg.
A projektben tervezett felújítások között már csak a Keleti-főcsatorna rekonstrukciója van hátra, amelyre a 2014-2020-as pályázati időszakban fog sor kerülni.

ténylegesen komplex projektet passzírozzunk bele a támogatási keretekbe, a szinergiák kiaknázása érdekében. Példaértékűnek nevezte a projektet, egyrészt, mert három vízügyi igazgatóság konzorciumában valósult meg, másrészt pedig nem csak a Tisza-tóra korlátozódott, hanem annak teljes hatásterületére, így több létesítmény egy-egy gyenge pontjának rekonstrukciójára, fejlesztésére teremtett lehetőséget.

A beruházás két részre bontható, az egyik a Tisza-tóval kapcsolatos, legfontosabb beavatkozások, amelyre mintegy 3 milliárd forintot fordíthattunk. A másik a TIKEVIR alprojekt, ami a Tisza vízkészletének szétosztását biztosító létesítmények rekonstrukcióját foglalta magába. Mindezt kiegészíti a vezérlő-szabályozó rendszer kiépítése, illetve fejlesztése, ami a hatékony működtetés letéteményese.

Laczi Zoltán

Partbiztosítás Sarudnál

A felújított VI. öblítő műtárgy

VIII. öblítő torkolata

A precíz vízkormányzás nyara

(Folytatás az 1. oldalról)
a nagy műtárgyak precíz szabályozásával érhettük el. Persze ezt a munkát nagymértékben elősegítette, hogy a vízhiányos helyzetre konkrét beavatkozási tervekkel készült az igazgatóság, s már a tavasz végén, nyár elején számos megelőző intézkedést hozott, így például többlet vízmennyiséget tározott be elsősorban a Tisza-tóban és a Nagykunsági-főcsatornában. Ennek is köszönhető, hogy a magas hőmérséklettel társuló csapadékszegény, az élővilág és a mezőgazdaság számára egyaránt kritikus nyári időszak alatt mindvégig kielégíthettük a térségi vízigényeket, s biztosíthattuk a Körös-völgyi ökológiai vízpótlást. ***L. Z.***

Igazgatósági nap – 2015: felfelé ívelő pályán

Több százan várták, hogy kik kapják idén az elismeréseket

– Erkölcsi elismertségünk rendben van, a „másikat" kell helyre tenni – mondta Lovas Attila szeptember 4-én a kiskörei strandon megrendezett igazgatósági napon. Az igazgató hozzátette: amióta átkerültünk a Belügyminisztériumhoz, azóta felfelé ívelő pályán vagyunk, folyamatosan nő a költségvetésünk, s bővül a létszámunk.

Ez a folyó (a Tisza), ami igazán kifejezi identitásunkat – fogalmazott Magyar Csilla köszöntőjében. Kisköre polgármestere úgy vélte, azért érezzük magunkat biztonságban, mert önök itt vannak. Beszédének végeztével átadta Kisköre ajándékát a vízügyes nagy családnak.

A tavalyi igazgatósági nap óta eltelt időszak személyi változásainak ismertetésével kezdte értékelőjét Lovas Attila igazgató, örömét fejezve ki, hogy sok a fiatal szakember az igazgatóságon. Rátérve a mögöttünk hagyott időszakra elmondta: 20 éve nem tapasztalt értékű, jelentős fejlesztéseket valósítottunk meg a 2007-2013 közötti EU-költségvetési periódusban. A belvízvédelem érdekében tucatnyi, a vízelvezetést és a vízvisszatartást egyaránt szolgáló projekt fejeződött be, együttesen ötmilliárd forint értékben, amelyek – szerinte – pár évvel a beruházás végeztével már meg is térültek. Az árvízvédelem terén szintén tetten érhető a fejlődés, hiszen a szolnoki és Körös-zugi projekt mellett 2 új árvízi tározó létesült területünkön. A legkomplexebb fejlesztésnek a Komplex Tisza-tó Projektet nevezte, éppen a többcélúsága miatt. Példaként említette az ennek keretében megépült hallépcsőt, amellyel a hegyi patakok hangulatát varázsoltuk az Alföldre. Az igazgató 60 milliárd forintra kerekítette a területünkön megvalósult beruházások összértékét, ami az országos vízügyi fejlesztések 20-25 százalékát teszi ki. Ebből ered az elkövetkező időszak egyik fő tennivalója, mégpedig létesítményeink funkcióképességének megőrzése. Lovas Attila úgy vélte, a 2014-2020 uniós ciklusban is nagyjából hasonló összegű fejlesztésre számíthat az igazgatóság. Ezen belül kiemelte a Hanyi-Jászsági tározó építését, valamint a Szolnok alatti hullámtéri beruházást. Arról is szólt, hogy jövőre nőhet az igazgatóságok költségvetése, így a fenntartásokat is el tudjuk végezni. A létszám szintén bővül, az idén szakirányú felsőfokú végzettségű szakemberekkel, jövőre pedig fizikaiakkal gyarapodhat az ágazat.

Az igazgató az előttünk álló feladatok között említette aszályos időszakban a vízhiány kezelését, ezzel kapcsolatosan sikertörténetnek, példa értékűnek nevezte a Tisza-tavi vízkormányzást. Szólt még az ÁKK-ról, jelezve, korábban is volt hasonló munka, lényegében azt kell az új MÁSZ-hoz igazodóan leporolni. A középtávú vízügyi stratégiát összegző Kvassay Jenő Tervről elmondta, az konkrét fejlesztési elképzeléseket is tartalmaz, nem lózungok gyűjteménye lesz. Szintén az aktuális teendők sorában beszélt az őrjárások felülvizsgálatának szükségességéről.

Lovas Attila elmondta, erkölcsi elismertségünk rendben van, a „másikat" kell helyre tenni.

Hangsúlyozta: amióta átkerültünk a Belügyminisztériumhoz, azóta felfelé ívelő pályán vagyunk, folyamatosan nő a költségvetésünk, s bővül a létszám.

Beszéde végeztével elismeréseket adott át az igazgató.

Az idei évben is több kollégánk részesült miniszteri és szakmai kitüntetésben magas színvonalon végzett munkájuk elismeréséül. Részükre a szakszervezet ajándékát – egy gravírozással ellátott tollat – Fazekas Helga szakszervezeti titkár adta át.

A Víz világnapja alkalmából a belügyminiszter Kvassay Jenő Emlékérem kitüntetésben részesítette **Váriné Szöllősi Irént**, a Vízrajzi Osztály osztályvezető-helyettesét. A Magyar Hidrológiai Társaság májusi közgyűlésén ***PRO AQUA Emlékérem*** kitüntetést vehetett át **Békési István**, a Vízrendezési és Öntözési Osztály vezetője.

Hosszú ideje átlagon felüli szorgalommal és felelősségtudattal végzett színvonalas szakmai munkájáért Vízügyi Szolgálatért Oklevél elismerésben részesült: **Nagy András László**, a Karcagi Szakaszmérnökség gépészeti vezetője, **Kelemenné Mészáros Szilvia**, a Vízrendezési és Öntözési Osztály vízhasznosítási ügyintézője, **Csépes Eduárd**, a Regionális Laboratórium biológusa, **Egyed József**, a Szolnoki Szakaszmérnökség gátőre, **Fehér József**, a Szolnoki Szakaszmérnökség csatornaőre, **Horváthné Vadász Mária**, a Beruházási és Vagyonkezelési Osztály műszaki ügyintézője, **Tóth Tamás**, a Mezőtúri Szakaszmérnökség-vezető helyettese, **Kovács Mihály**, a Mezőtúri Szakaszmérnökség csatornaőre, valamint **Birkás Józsefné**, az Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály ügyintézője.

Példamutató szorgalommal végzett munkája elismeréséül Igazgatói Dicsérő Oklevél elismerést vehetett át: **Bányai András**, a Karcagi Sza-

Köszöntőlevelek

30 ÉVES közigazgatásban eltöltött munkaviszonya alkalmából köszöntő levelet vehetett át: ***Bokor Csaba****, a Szolnoki Szakaszmérnökség vízrajzi ügyintézője.*

35 ÉVES közigazgatásban eltöltött munkaviszonya alkalmából: ***Balla András****, a Karcagi Szakaszmérnökség gátőre.*

40 ÉVES közigazgatásban eltöltött munkaviszonya alkalmából: ***Felkai István****, az Mezőtúri Szakaszmérnökség vezetője,* ***Kohári Péter****, a Regionális Laboratórium laboránsa valamint* ***Kovács Ferenc****, a Szolnoki Szakaszmérnökség vízrendezési ügyintézője.*

Horváth Béla főmérnök jókívánságait tolmácsolta Lovas Attila igazgató születésnapjára

Mozgásban a KÖTIVIZIG

A zsíros kenyér és a tepertő illata, valamint dobpergés fogadta az igazgatósági napra gyülekezőket, utóbbi az egri Kurul Dobosoknak köszönhetően, akik sajátos hangzásvilágú műsorukkal elkápráztatták a hallgatóságot. A köszöntők és a vérpezsdítő dobkoncert után megkezdődtek a sportprogramok. A kollégák választhattak a homokpályás strandfoci, a homokzsák-dobás, a talicskatolás a töltés rézsűn felfelé, a lövészet, a kosárra dobás, az ulti, a Tisza-tavi kvíz, a csocsó, a vízi szlalom bekötött szemmel, valamint a vizes célba lövés között. Ezen kívül lehetőség nyílt hajókirándulásra, a hallépcső megtekintésére, valamint a Tisza-tó Régió Ifjúságáért Egyesületet képviselő abádszalóki Kiss András és hagyományőrző csapata jóvoltából szinte feledésbe merült népi- és sportjátékok kipróbálására. Napközben az italjegyek felhasználásával olthatták szomjukat a résztvevők, délben pedig marhalábszár pörkölttel és rétessel csillapíthatták éhségüket. A délután folyamán szabadfoglalkozásra, beszélgetésre volt lehetőség zeneszó mellett.

Szülinaposok

A Belügyminisztérium hagyományainak megfelelően idén is díszoklevéllel köszöntöttük az 50., illetve 60. születésnapjukat ünneplő kollégákat.
*Elsőként **Lovas Attila** igazgatót, aki szeptember 2-án ünnepelte 50. születésnapját. Szintén 50. születésnapját ünnepelte a közelmúltban **Kummer László**, az Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály térinformatikai csoportvezetője, **Vass Sándor**, a Közfoglalkoztatási Önálló Csoport vezetője, **Szedlák Gabriella**, a Vízvédelmi és Vízgyűjtő-gazdálkodási Osztály vízgazdálkodási referense, **dr. Czakó Péter**, a Vízvédelmi és Vízgyűjtő-gazdálkodási Osztály vízkészlet-gazdálkodási referense.*
*Köszöntöttük azokat a kollégákat is, akik már aktív nyugdíjasként ünnepelték nemrég 60. születésnapjukat, köztük **Kökényné dr. Kiss Veronikát**, az Igazgatási és Jogi Osztály korábbi vezetőjét, **Győri Zsoltnét**, a Regionális Laboratórium korábbi csoportvezetőjét, és **Orbán Ferencnét**, a Kiskörei Szakaszmérnökség nyugalmazott ügyintézőjét.*

Ritmusos ébresztő a Kurul Dobosoktól

A mosolyokból ítélve itt még láthatóan senki sem tartott az erős menetszéltől

kaszmérnökség szivattyútelep-kezelője, **Berényi Ágnes**, a Regionális Labor Kiskörei Telephely vezetője, **Sebestyén Ferenc**, a Mezőtúri Szakaszmérnökség gátőre, **Csima Sándor**, a Mezőtúri Szakaszmérnökség kerületi felügyelője, **Mári Ildikó**, a Kiskörei Szakaszmérnökség üzemgazdasági csoportvezetője, **Sas Józsefné**, a Kiskörei Szakaszmérnökség karbantartója, **Kiss Zoltán**, a Beruházási és Vagyonkezelési Osztály műszaki ügyintézője, **Kummer László**, az Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály térinformatikai csoportvezetője, **Újszászi Ferencné**, a Gazdasági Osztály osztályvezető-helyettese, valamint **Luzsányi Endre**, a Vízrajzi Osztály vízrajzi ügyintézője.

Az idén kitüntetésben részesült kollégák az oklevél mellett a „Kis Vizek Nagy Vizei” című, 2010. évi ár- és belvizeket bemutató kiadványt vehették át.

Laczi Zoltán

A mobilkorszak gondolkodója

Gyí', gyá'! Mingyá'!... A (hordó)lovas Fejes Lőrinc, a „trénere" Kiss András.

Sporteredmények

Csocsó
1. Fazekas Sándor, Szőllősi Sándor
2. Tar László, Gyúró Márk
3. Kondorosi István, Katona Péter
4. Szekeres Anikó, Fridrik Anett
5. Takács Attila, Harsányi Gábor
6. Galics Béla, Lipták János

Férfi homokpályás strandfoci
1. Kiskörei Szmg.
2. Szolnoki Szmg.
3. KÖTIVIÉP 'B Kft.
4. Központ
5. Mezőtúri Szmg.
6. Karcagi Szmg.

Női homokzsák-dobó verseny
1. Cédulás Anikó
2. Horváthné Vadász Mária
3. Újszászi Ferencné
4. Erdeiné Jónás Judit
5. Fodorné Mészáros Tünde
6. Gál Judit

Férfi homokzsák-dobó verseny
1. Nagy Attila
2. Patkó Ottó
3. Kovács Béla
4. Törőcsik Tamás
5. Háfra Mátyás
6. Varga János

Női talicskatoló verseny
1. Cédulás Anikó
2. Nagyné Komáromi Éva
3. Horváthné Vadász Mária
4. Kéri Brigitta
5. Molnár Gézáné
6. Volner Jánosné

Férfi talicskatoló verseny
1. Nagy Attila
2. Tóth Tamás
3. Geszti Zsolt
4. Krispán Sándor
5. Varga János
6. Falusi Csaba

Célbalövés (női)
1. Skrabán Sára
2. Cédulás Anikó
3. Bíróné Sáfár Anikó
4. Vona Jánosné
5. Gál Judit
6. Nagyné Komáromi Éva

Célbalövés (férfi)
1. Simon József
2. Princz János
3. Hallai Zoltán
4. Négyesi István
5. Mucsi Antal
6. Csató László

Kosárradobó verseny (női)
1. Juhász Rozália
2. Rózsa Helga
3. Iszkeitz Andrásné
4. Váriné Szőllősi Irén
5. Fodorné Mészáros Tünde
6. Újszászi Ferencné

Kosárradobó verseny (férfi)
1. Katona Gergő
2. Tóth Tamás
3. Nagy Tamás
4. Tóth György
5. Somogyi Attila
6. Fodor József

Ulti bajnokság
1. Sipos József
2. Sipos Miklós
3. Molnár László
4. Pócs Mihály
5. Göcző János
6. Vass Sándor

Tisza-tavi kvíz
1. Cédulás Anikó
2. Csibrán Zoltán
3. Kéri Brigitta
4. Csimáné Soltész Judit
5. Gulyás Dorottya
6. Csima Sándor

Vízi szlalom
1. Dr. Varga Lilla, Kummer László
2. Gulyás Miklós, Szekeres Péter
3. Kiss Zsuzsanna, Dávid Ildikó

Vizes célbalövő verseny
1. Kun József
2. Tóth György
3. Gulyás Miklós
4. Simon József
5. Katona Gergő
6. Mizere István

Hagyományőrző népi- és sportjátékok
Női:
1. Horváth Lászlóné
2. Horváth Brigitta
3. Mészárosné Bunász Nikolett

Férfi:
1. Laczi Zoltán
2. Ónodi Tibor
3. Pala Károly

Rosszmájú vélemények szerint a hazai pálya lejtett a kisköreieknek. A döntő lefújása után a győztes csapat tagjai rögvest fizetésemelést kértek Fejes Lőrinctől.

Szülinapi vízmérce nemes fából – prezentálja Fejes Lőrinc

Nem a gyorsaság, a pontosság a lényeg – vallja a gyakorlat bemutatója, Mizere István

Ezúttal a céltábla volt az ellenfél

Turbó fokozat , mégpedig vakon és a vízen

Fodorné Tünde: így kell koncentrálni kosárra dobáskor

Gratuláció a célbalövés első helyezettjének, Simon Józsefnek

Védképesség helyreállítása több helyszínen

A KÖTIVIZIG működési területén összesen mintegy 11 kilométer hosszan erősítik meg a korábbi árvízvédekezések tapasztalatai alapján meggyengült töltésszakaszokat. Az Országos Vízügyi Főigazgatóság koordinálásával Zagyvarékas, Szajol, Szolnok, Mezőtúr és Fegyvernek térségében zajlanak a védképesség helyreállítását tehetővé tévő munkálatok – hangzott el a szeptember 15-én, Zagyvarékason tartott sajtótájékoztatón.

Horváth Lajos előadásában részletesen ismertette a munkákat

Antal Örs, az OVF projektmenedzsere az eseményen kifejtette: az Európai Unió és a Magyar Állam 14 milliárd forintos támogatásával, négy vízügyi igazgatóság – köztük a KÖTIVIZIG – működési területén megvalósuló beavatkozásokat elsősorban az indokolja, hogy a gáttest kedvezőtlen talajadottsága miatt az érintett árvízvédelmi szakaszokon a vízszint emelkedését követően rendkívül gyorsan megjelenik a víz a mentett oldalon, emiatt a töltés teljesen átázik, s elveszíti állékonyságát. Emlékeztetett a Vásárhelyi Terv Továbbfejlesztése célkitűzéseire, amelyek között az árvízi tározók és a hullámtéri lefolyási viszonyok javítása mellett kiemelt jelentőséggel bír a töltések állékonyságának biztosítása. Jelezte, hogy a teljes, négy vízügyi igazgatóságot érintő projekt eredményeként 11 ezer négyzetkilométer területen, 105 település összesen több mint egymillió lakójának árvízi biztonsága nő.

Az igazgatóság területén folyó, a tervek szerint szeptember végére befejeződő munkálatok műszaki tartalmát Horváth Lajos, a KÖTIVIZIG főépítés-vezetője ismertette. Az előzményről szólva kitért a korábbi fenyegető árvizek levonulására, az ellenük való védekezés tapasztalataira. Mint mondta, a megfelelő állékonyság megteremtése érdekében a legtöbb helyszínen úgynevezett HDPE lemezzel erősített (műanyag lemezbetétes), helyben kevert, önszilárduló, 40 centiméter vastagságú résfal, valamint Fegyverneknél bent maradó szádfal épül, továbbá drén mélyszivárgót alakítanak ki a töltéstestben.

Résfalépítés: Zagyvarékas, Zagyva jobb part 14+800 tkm környéke

Mezőtúr (Hortobágy-Berettyó jobb part (1+970-4+440 töltéskilométer között)

A projekt keretében, végzett beavatkozások a Mezőtúr-Himesdi árvízvédelmi szakasz részeként a Nagykunsági és a Fegyvernek-Mesterszállási ártéri öblözetek délkeleti részének árvízi biztonságát növelik. Az ártérben elhelyezkedő települések Mezőtúr mellett Túrkeve, Mesterszállás és Kétpó.

Az érintett szakaszon a védképesség helyreállítása a töltés vízoldali korona élébe épített, nagy sűrűségű polietilén lemezzel erősített, helyszínen kevert önszilárduló résfal kivitelezésével valósul meg, mintegy 2,5 km hosszon. A megerősítést elsősorban a töltések időjárási körülmények okozta állékonysági problémái indokolták, figyelembe véve az utóbbi évek árvizeinek korona közeli vízállásait is. A töltéstestbe, illetve az altalajba épített résfal a töltésbe szivárgó víz útját zárja el, a töltés alatt szivárgó víz útját pedig megnöveli, mindezzel javítva a töltés állékonyságát. A résfal összetételét tekintve helyszíni réseléssel kinyert földanyag és adalékanyagok összekeveréséből tevődik össze.

Szolnok külterülete (Tisza jobb part 71+000–71+500 tkm közötti szakasz, milléri buzgár)

A helyreállítandó töltésszakasz a Szolnok-Újszász-Szórói árvízvédelmi szakasz részét képezi. Itt a töltés vízoldali korona élébe 9 méter mélységben, nagy sűrűségű polietilén lemezzel erősített, helyszínen kevert önszilárduló résfal beépítése történik meg mintegy 500 méter hosszon. Ezt elsősorban a korábbi árvizek során tapasztalt jelenségek tették szükségessé, mivel több kisebb buzgár keletkezett, amelyek jelentős költségű intézkedéseket tettek szükségessé a védekezés időszakában, amellett, hogy a védmű állékonyságát is veszélyeztethetik.

Zagyvarékas (Zagyva jobb part 14+616 – 17+466 tkm közötti szakasz)

A projekt keretében végzett munkálatok a Szolnoki öblözet részeként Szolnok mellett Újszász, Zagyvarékas, Tószeg, Vezseny, Tiszavárkony és Tiszajenő árvízi biztonságát is növelik. A beavatkozásokat a korábbi árvizek tapasztalatai (talpszivárgás, fakadóvíz), illetve a töltésszakasz egyes részeinek állékonysági problémái tették szükségessé, amelyekben az altalaj adottságok is jelentős szerepet játszottak. A Tisza jobb partja mentén folytatott munkálatokhoz hasonlóan a Zagyva mentén is a védképesség helyreállítása a töltés 7 méter mélységben épített, nagy sűrűségű polietilén lemezzel erősített, helyszínen kevert önszilárduló résfallal történő megerősítésével valósul meg mintegy 3 kilométer hosszan.

A település bel- és külterületi részeit érintő munkálatok során a töltéstestbe, illetve az altalajba épített résfal a töltésekbe szivárgó víz útját zárja el, a gát alatt szivárgó víz útját pedig megnöveli, mindezzel javítva a töltések állékonyságát. A résfal összetételét tekintve helyszíni réseléssel kinyert földanyag és adalékanyagok keverékéből tevődik össze. A belterületi rész egy 130 méter hosszúságú szakaszán kiépítendő résfal méterenként szádfalas megerősítést is kap – a veszélyes mederközelség miatt – a megfelelő állékonyság biztosítása érdekében.

Szajol és Szolnok közötti szakasz (Tisza bal part 81+650 és 86+680 tkm között, régi 4-es főút)

A helyszíni beavatkozások a Tiszaföldvár-Pityókai árvízvédelmi szakasz részeként az Alcsiszigeti, a Cibakházi és a Fegyvernek-Mesterszállási öblözetek árvízi biztonságát növelik. Az ártérben elhelyezkedő települések: Szajol, Szolnok, Tiszaföldvár, Martfű, Rákócziújfalu, Rákóczifalva, Tiszapüspöki és Törökszentmiklós-Óballa.

A védképesség helyreállítása ez esetben is a töltés vízoldali korona élébe 9 méter mélységben épített, nagy sűrűségű polietilén lemezzel megerősített, helyszínen kevert önszilárduló résfallal valósul meg mintegy 5 kilométer hosszon. A fejlesztés részeként a vízoldali anyagödörrel érintett szakaszon 6 méter mélységben drénszivárgó rendszer is létesül. A megerősítést elsősorban az érintett szakaszra jellemző altalaj-szivárgások indokolták, amelyek hosszan tartó magas vízállás mellett az árvízvédelmi töltés állékonyságát is veszélyeztethetik.

A töltéstestbe, illetve az altalajba épített résfal a töltésbe szivárgó víz útját zárja el, a gát alatt szivárgó víz útját pedig megnöveli, ezzel javítva a töltés állékonyságát. A résfal szintén helyszíni réseléssel kinyert földanyag és adalékanyagok keverékéből tevődik össze. A mélyszivárgó rendszer a töltésbe jutó víz mentett oldali csatornába történő irányított elvezetését szolgálja, megelőzve ezzel a töltéstest átázását.

Fegyvernek (Tisza bal part 107+790-108+120 tkm közötti szakasz)

A projekt keretében végzett munkálatok a Fegyvernek-Mesterszállási öblözet részeként Fegyvernek mellett Pusztataskony, Tiszabura, Tiszaroff, Tiszagyenda, Tiszabő, Óballa, Tiszapüspöki, Szajol, Törökszentmiklós, Tiszatenyő, Mezőhék, Mezőtúr, Mesterszállás és Kungyalu árvízi biztonságát is növelik.

A beavatkozásokat a töltéstesten megjelenő repedések és az ehhez kapcsolódó állékonysági problémák tették szükségessé. Az érintett szakaszon a védképesség helyreállítása 6 méter mélységben beépített szádlemezes megerősítéssel valósul meg mintegy 330 méter hosszon. A vízoldali korona élébe levert szádfal vízzáró falként funkcionálva megakadályozza az altalaji szivárgásokat és a víz bejutását a repedésekbe.

Fegyvernek (Tisza bal part 107+475-107+690 tkm közötti szakasz)

A helyreállítás az előbb felsorolt települések árvízi biztonságát növeli. Ebben az esetben is 6 méter mélységben beépített szádlemezes megerősítésről van szó, ám itt mintegy 215 méter hosszú szakaszon.

Laczi Zoltán

Vízügyi infrastruktúra tájgazdálkodáshoz

Az Európai Unió és a Magyar Állam 656 millió forintos támogatásával tájgazdálkodási infrastruktúra kialakítását megalapozó csatornahálózat-fejlesztés, műtárgyépítés és rekonstrukció kezdődött a közelmúltban a Hanyi-Tiszasülyi árvízszint-csökkentő tározó területén – jelentette be szeptember 22-én Szolnokon Lovas Attila, a projektgazda Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság igazgatója a beruházás nyitórendezvényén, ahol beszédet mondott Kovács Sándor, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés elnöke.

Lovas Attila elsőként arról szólt, hogy már az árvízi tározók építésekor megfogalmazódott az a gondolat, hogy azok területét tájgazdálkodásra alkalmassá kell tenni. Emlékeztetett arra, hogy a Hanyi-Tiszasülyi tájgazdálkodási projektet a jogszabályi változások következményeként a VGT-től „örököltük", megvalósítása – csökkentett műszaki tartalommal – az igazgatóság feladata.

Kovács Sándor beszédében azt emelte ki, hogy ez a beruházás egy összeszokott csapat munkája, ahol nem csak a vízügyi érdeket kell figyelembe venni, hanem fontos a természetvédelem, az önkormányzati szempontok mellett a környezet védelme, a tájgazdálkodás érdeke. A tározók megépültek, de tudták a szakemberek, hogy nincs vége a munkának, hiszen a vízügyes szakma mindig az elődök munkájára építkezik – mondta az elnök. Úgy vélte: ez a beruházás minden szempontból megfelel a 21. század követelményeinek.

Megújul 46 kilométer csatorna, 37 műtárgy

Az érintett csatornák: 12-28. számú csatorna, 28. sz. csatorna, 29. sz. csatorna, S-1 sz. (61.sz.) csatorna, J-II-1 sz. öntözőcsatorna J-II-2 sz. öntözőcsatorna, J-II-2-1 sz. öntözőcsatorna. A fejlesztés része a Tiszasülyi szivattyútelep rekonstrukciója (két szivattyú felújítása), amely a térségben keletkezett belvizet emeli át a főbefogadóba.

A projekt (KEOP-2.1.3/11-2013-0005) fő célja az aszály és a belvíz okozta szélsőségek enyhítése, a vízháztartás kiegyenlítése a területen keletkező vizek fenntartható használatával, a vízutánpótlás, a vízcsere és leüríthetőség igényeit kielégíteni képes vízügyi infrastruktúra kialakításával. A fejlesztés eredményeként gyarapodnak a természetes élőhelyek, bővül a klímavédelem helyi eszköztára, a vízgazdálkodási rendszer fejlesztésével kezelhetővé válnak a táj sérülései. A környezet ökológiai állapotának javulásával pedig kedvezőbbé válnak a gazdálkodás feltételei, ezáltal annak jövedelmezősége, végső soron tehát az itt gazdálkodók életkörülményei. Megvalósulhat a sokszor hangoztatott igény: a földet arra és olyan intenzitással használják, amelyre az adott területen a legalkalmasabb.

Alapvető probléma ugyanis, hogy a – szélsőséges vízgazdálkodású talajú – terület a vízgazdálkodási rendszer anomáliái miatt időszakosan túlterhelt: belvizes időszakban – amelyek gyakran egybeesnek a tiszai árhullámokkal – hosszú (s ezért káros) vízbőség alakul ki, még száraz periódusokban a vízvesztés okoz káros vízhiányt. Az összegyűjtött belvizek nem, vagy csak jelentős költséggel emelhetők át a Tiszába.

A projekt éppen ezért a korábban megépült – mintegy 46 kilométernyi – csatornahálózat fejlesztésére és rekonstrukciójára összpontosít annak érdekében, hogy a hatásterület vízbő időszakokban minél gyorsabban és kevesebb kártétellel mentesíthetővé váljon a káros víztöbblettől úgy, hogy annak jelentős része – csapadékmennyiségben kifejezve mintegy 120 milliméter – visszatartható, „betározható" a terület erre legalkalmasabb részein. Ugyanakkor a létrehozandó infrastruktúra alkalmas arra, hogy vízhiányos időszakban csökkenteni lehessen a terület (felszíni és felszín alatti) vízvesztését. Ezen túl a kialakítandó rendszer biztosítja az öntöző csatornák folyamatos vízszinttartását, s az azokat keresztező csatornákban a vízátvezetést, ezzel a táj és a gazdálkodók igényeinek megfelelő vízpótlási lehetőség jön létre.

Kovács Sándor megyei elnök és Lovas Attila igazgató

Az ennek köszönhetően megvalósítható tájgazdálkodás elősegíti a természetesebb tájszerkezet kialakulását. A fejlesztés így hozzájárul az EU Víz-keretirányelvben rögzített legfontosabb célok megvalósulásához, így a vizes élőhelyek védelméhez, a vízkészletek fenntartható használatának elősegítéséhez. A projektben részt vevő csatornák kotrásával, műtárgyainak átépítésével, új létesítésével, így a megfelelő lefolyási viszonyok kialakításával az árvízi tározó leürítése után a tájgazdálkodási igényeknek megfelelő vízkormányzás, vízvisszatartás valósul meg, utóbbi 2,8 millió köbmétert tesz ki.

A beruházással megvalósul mindhárom cél, az árvízi tározó üzemrend utáni gyors leürítés, a területen kialakuló belvíz összegyűjtése és főbefogadóba emelése, valamint a vízvisszatartás. A projekt révén megtörténik tehát az árvízvédelmi, ökológiai és gazdálkodási célok összehangolása.

A munkaterületet a KÖTIVIZIG augusztus 13-án adta át a kivitelezőknek (Békés Drén Kft., Ganz-Vízgép Kft.), a munkálatok befejezésének határideje ez év november 30.

Laczi Zoltán

Hidrometeorológiai értékelés

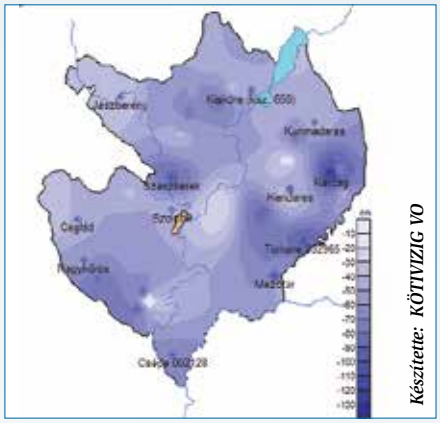
Igazgatóságunk területén a csapadék mennyisége január elejétől szeptember végéig a sokévi átlag alatt maradt, ebben az időszakban csak háromszor haladta meg a sokéves havi átlagot: januárban, augusztusban és szeptemberben.

Januárban 60,4 mm csapadék esett, miközben a sokéves átlag 29,2 mm. A többi hónapot ez a tendencia nem jellemezte. A nyári hónapok közül legcsapadékosabb az augusztus volt, 96,6 mm-el, amely a sokéves átlag 181%-a. Szeptemberben szintén több csapadék hullott a szokásosnál, a sokéves átlag 121%-a, 51,1 mm. A tavaszi időszakban a legkevesebb csapadék április hónapban esett, 8,2 mm, amely a sokéves átlag 22%-a. A nyári időszakot tekintve a legkevesebb pedig júliusban 26 mm-volt, amely 44%-a a sokéves átlagnak. Mivel az év eddigi lehullott csapadékösszege a sokéves átlag alatt maradt, ennek köszönhető az, hogy a nyári hónapokban a csapadék hiánya kialakította folyóinkon a kisvizes vízállásokat. Igen csapadékszegény volt a nyár és csak augusztusban hullott kiemelkedően nagy csapadék a területre, ami csökkentette az öntözési igényt.

Talajvíz

A csapadékszegény, meleg nyár hatása a talajvízállásokon is jól érzékelhető. Május 25. és augusztus 1. (a nagy csapadék előtti időszak) talajvízállásait összehasonlítva jól látható a csökkenés. A vízszint-süllyedések területileg eltérők, -10 és -140 cm között alakultak. A legnagyobb vízszint-változás (-137 cm) Karcagnál volt. A legkisebb süllyedés pedig Szolnok és Mezőtúr közötti térségében jelentkezett.

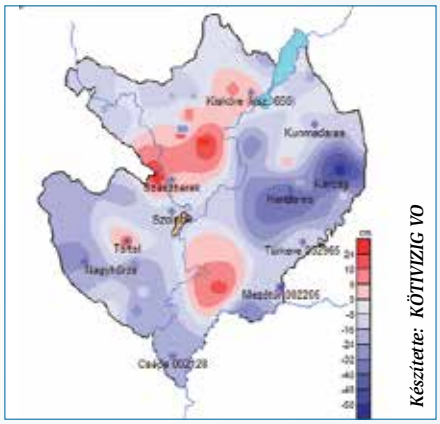
A térképen jól látható az augusztus 1-e utáni nagyobb lokális csapadékok hatása a talajvízszintekre. A hónap elejétől a legnagyobb talajvízszint emelkedés Újszászon jelentkezett plusz 30 cm-rel, viszont némely területeken tovább süllyedt a talajvízszint. A legnagyobb süllyedés Karcagon volt -65 cm.

A 2015. augusztus 1-én észlelt talajvízállások eltérése a 2015. május 25-én észlelt értékekhez képest a KÖTIVIZIG területén

Vízgyűjtők

Az igazgatóság vízgyűjtő területein 2015-ben eddig januárban (a területi csapadékátlag összege: 412,7 mm), májusban (567,3 mm) és szeptemberben (559,4 mm) hullott a legtöbb csapadék. Amellett, hogy nem hullott számottevő csapadék, még téli hótartalékaink sem voltak. Ennek köszönhető az is,

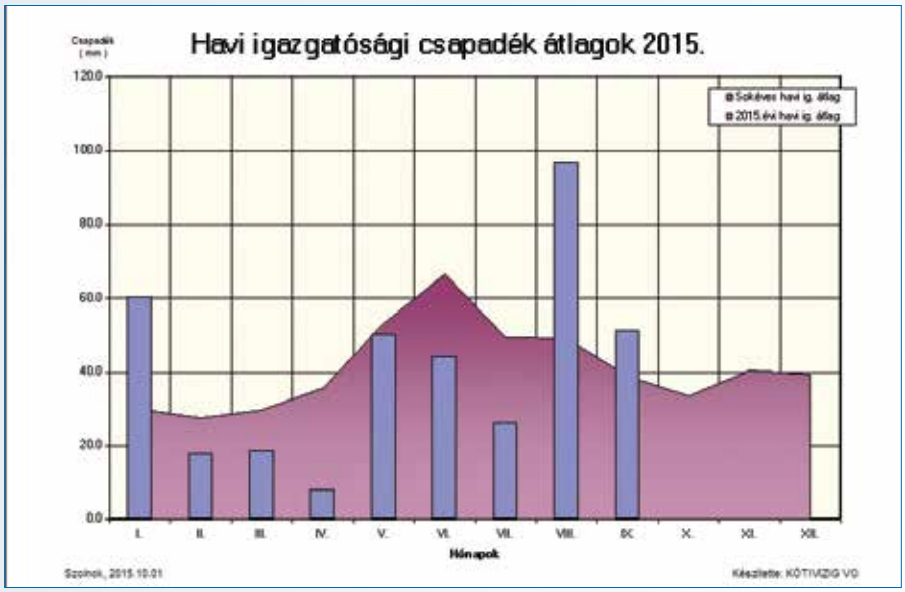

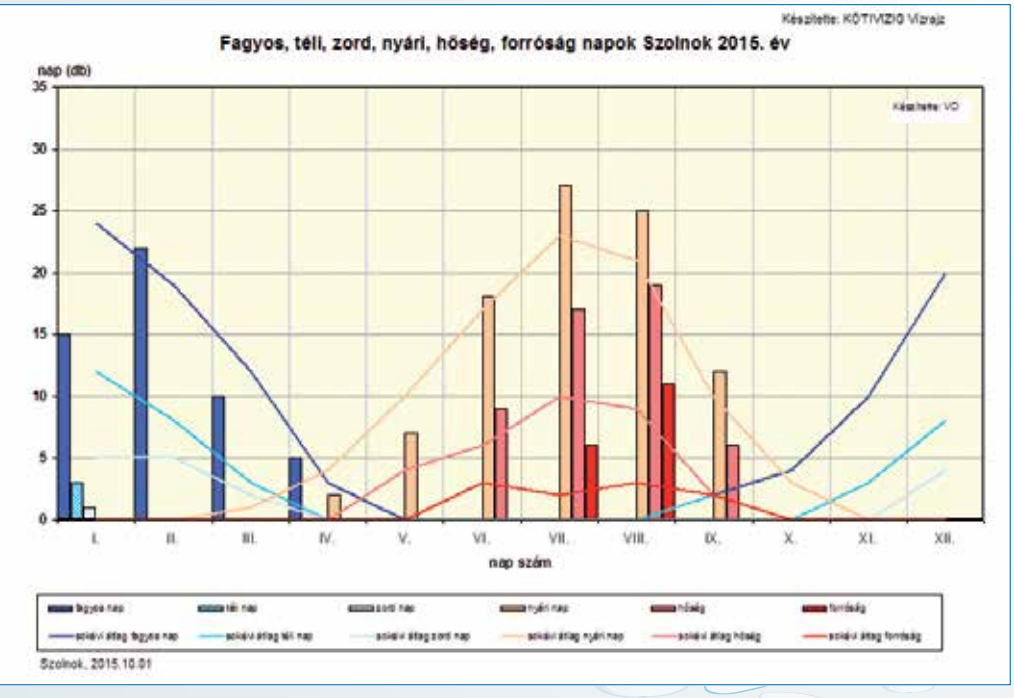
A 2015. szeptember 30-án észlelt talajvízállások eltérése a 2015. augusztus 1-én észlelt értékekhez képest a KÖTIVIZIG területén

hogy a folyók vízállása nem érte el a sokéves átlagos vízállást.

Hőmérséklet

Ha többeket megkérdeznénk milyen is volt az idei nyár, azt a választ kapnánk, hogy az egyik legmelegebb. Idén nyáron Szolnokon június, július, augusztus és szeptember hónap esetében a nyári és a hőség napok száma meghaladta a sokéves átlagot, valamint június és augusztus hónapokban a forróság napok száma is több volt mint a sokéves átlag. A tartósság szempontjából is jelentős ez az év. 2015-ben 18 napig tartott a nyári napok folytonossága, azaz a csapadékmentes időszak hossza. 2015-ben 91 nyári, 51 hőség és 17 forróság nap volt.

A nyár folyamán három alkalommal hullott 10 mm meghaladó csapadék (2015.06.14-én 32,6 mm; 2015.08.02-án 10,6 mm; 2015.08.21-én 27 mm).

Valóban meleg volt a nyár, de a 25 °C fölötti napi átlaghőmérsékleteket vizsgálva 2015 még a dobogóra sem kerül fel. Ellenben a kiemelhető a szeptember. 1972 óta 2008-ben és 2011-ben érte el a napi átlag hőmérséklet 1-2 napra a 25 fokot, idén szeptemberben viszont négy napon keresztül volt ilyen magas a hőmérséklet.

Folyóink vízjárása

Az év elején folyóinkat változatos vízállás jellemezte. Ez egyrészt a talaj fagyott állapotának, az abból következő beszivárgás nélküli lefolyásnak, illetve a lehullott csapadékmennyiségnek volt köszönhető. Hókészlet nem halmozódott fel, így a csapadék eső formájában néhány napon belül a folyókba jutott.

Emiatt több kisebb árhullám is kialakult a folyókon, de az év eleji vízszintingadozásokon kívül jelentős vízszintemelkedések nem voltak tapasztalhatóan azóta. A nyári időszakban a fentebb említett események miatt igazgatóságunk összeállított vízhiány-kárelhárítási terve alapján sikeres intézkedéseket hajtott végre annak érdekében, hogy az előzetesen betározott vízkészlet a térség vízelosztását és Szolnok város ivóvíz ellátását biztosítsa. Ez a vízkormányzás volt hatással folyóink vízjárására is.

A legtöbb folyón a vízutánpótlás hiányából adódóan LKV (legkisebb víz) közeli állapotok uralkodtak, úgy tűnt, még az erre vonatkozó negatív rekord is megdőlhet, amikor több napon, héten keresztül centiméterekre volt a víz az LKV értékétől.

A Kisköre felső vízmércén kialakult legkisebb vízállás 706 cm, Kisköre alsón pedig -321 cm volt, tehát sikerült az alvizet LKV(-321 cm) közelében tartani. Kisköre alsóval megegyezően Szolnokon is stagnáló vízállás alakult ki a vízkormányzás hatására. A vízszint itt sem csökkent az LKV (-279 cm) alá. Szolnokon az észlelt legkisebb vízállás az idei aszályos időszakban megegyezett az eddig mért legkisebb vízszinttel (-279 cm). Így sikerült biztosítani Szolnok város zavartalan ivóvíz ellátását.

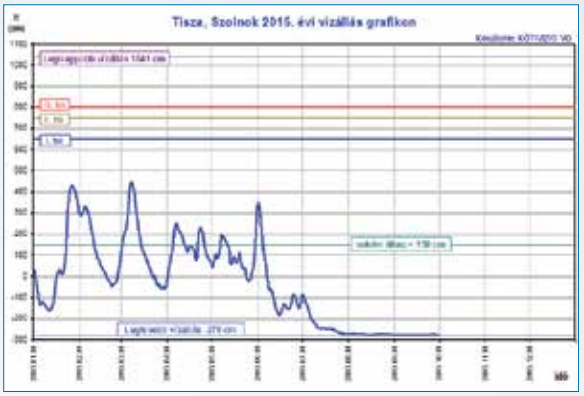
Látható, hogy az év első négy hónapjában igen ingadozó volt a vízállás, egy hónapon belül is igen változatos értékeket produkált a folyó. Áprilistól azonban egy bizonyos intervallumon belül mozgott a vízszint, nagy eltérések már nem mutatkoztak. Júniusban ismét egy magasabb vízállás alakult ki, bár ez nem tartott sokáig. Az ezt követő időszakban pedig az LKV közeli szintek voltak mérvadóak.

Zagyva

Az év eleji, első árvízvédelmi fokot elérő vízállás kivételével utóbbi, nagyjából fél éves időintervallumban a folyón nem vonult le nagyobb árhullám, a meteorológiai viszonyoknak köszönhetően inkább az alacsony vízállás volt jellemző a folyóra.

Jásziteleknél az utolsó 5 hónap szélsőséges vízállásait tekintve a legmagasabb vízállás májusban volt, 165 cm, a legalacsonyabb pedig augusztusban volt mérhető 97 cm.

Vízhozamok tekintetében a legmagasabb vízhozam augusztusban 3,91 köbméter volt, a legkevesebb pedig 0,98 köbméter júliusban

A Tarján-pataki (Kisterenyei), a Maconkai és a Mátraverebélyi tározók viszonylag egyenletes vízbeeresztésének köszönhetően a nyári időszakban a jásztelki vízmércén mért legkisebb vízállás (97 cm) nem érte el az LKV-t (85 cm).

Az alig változó vízállást az augusztus közepi nagyobb csapadékok változtatták meg, kisebb vízszintemelkedés indult el a Zagyván. Rövid lefolyású volt és 155 cm-rel tető-

zött, mely alig haladja meg a sokéves havi átlag vízállást. (146 cm).

Hármas-Körös

Idén eddig a Hármas-Körösön sem alakult ki komolyabb árhullám. Kisebb vízszintemelkedések fordultak elő itt is. Az elmúlt 5 hónapot tekintve májusban volt a legmagasabb a vízállás a folyón Szarvasnál, 484 cm-t érte el. A legalacsonyabb vízállást pedig májusban regisztráltuk 334 cm.

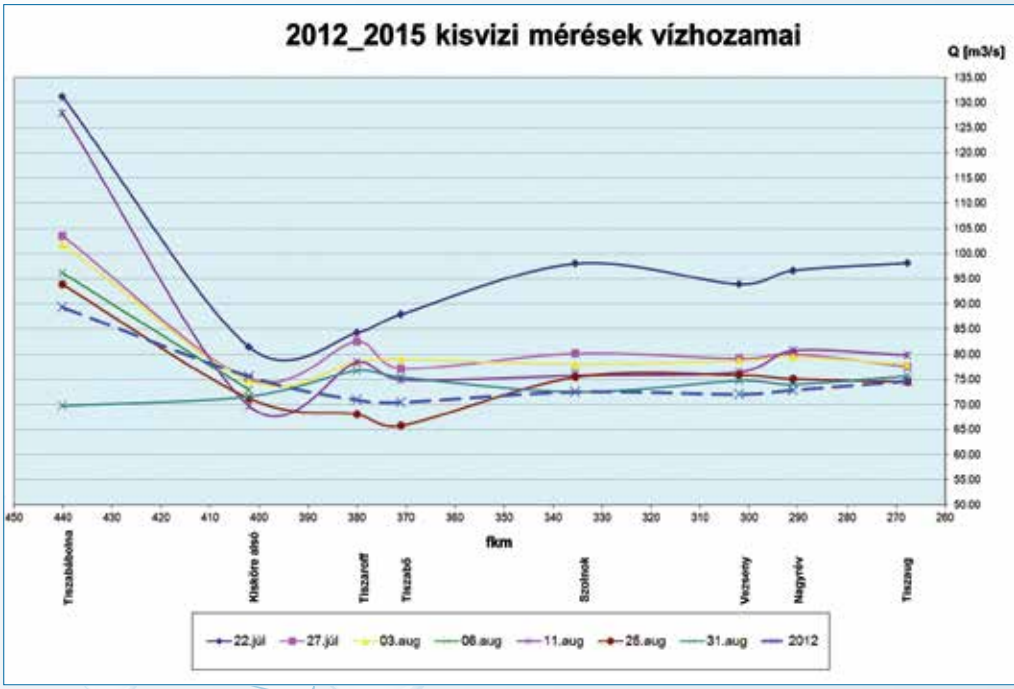
Hortobágy-Berettyó

2015-ben eddig a Hortobágy-Berettyón sem vonult le jelentős árhullám. Ugyanakkor a belvíz miatt a szivattyúzások következtében I. fokú árvízvédelmi készültségi szintet el nem érő vízszintemelkedések fordultak elő. Az elmúlt 5 hónapot tekintve szeptemberben volt a legmagasabb a vízállás a folyón Borznál, 186 cm-t mértek, a legalacsonyabb vízállást pedig júliusban regisztráltuk 121 cm-el.

Vízhozam

Az alacsony vízállásra való tekintettel, és a kialakult kisvizes állapot értékeléséhez igazgatóságunk vízhozam-mérőcsapatai heti rendszerességgel méréseket végeztek. Az ábrán látható, hogy a Tisza Tiszabábolnától Tiszaugig terjedő szakaszán hogyan változtak a vízhozamok az idő előre haladtával. Észrevehető egy csökkenő tendencia, amely az egész folyó vízhozamát jellemezte. Viszonyításképpen a grafikonon feltüntetésre került a 2012 évi kisvizes mérések eredményei is, melyet kék színnel jelöltünk. Az akkori kisvizes értékeket nem sok esetben haladták meg az idei mérések, de az augusztus 25-i mérések kevesebb vízhozamot mértek még az akkor uralkodó állapotoknál is.

Vízrajzi Osztály

A Zagyva kisvízi bejárása

2014. szeptemberében hagyományteremtőként tartottuk a Zagyva folyó kisvízi felülvizsgálatát. Hogy ez valóban hagyománnyá váljon, mi sem bizonyítja jobban, minthogy 2015-ben is sor került egy szakasz, nevezetesen a Pusztamizsei-híd – Zagyvarékas futballpálya közötti folyószakasz felülvizsgálatára.

Füzes állománnyal szegélyezett folyószakasz

A bejárást megelőzően az MBSZ két hajóvezetőjével bejártuk a tervezett útvonalat. Kimutatást, feljegyzést készítettünk a még problémát jelentő szakaszokról, amelyek az áthaladást megnehezítették, esetenként el is lehetetlenítették. Feljegyzésünk alapján a Szolnoki szakaszmérnökség koordinálásával a gátőrök elvégezték az előzetesen meghatározott „beavatkozási pontok" felszámolását, a középvízi mederbe dőlt fák, az ennek következtében kialakult torlaszok mederből való eltávolítását.

Július 15-én az eredeti programtervezet szerint a felülvizsgálat a jászberényi „Akasztófa" híd alól indult volna, azonban a jásztelki közúti híd környezetében tapasztalt alacsony mederteltség és kedvezőtlen mederviszonyok áttervezték az előzetes forgatókönyvet, ezért a Jászberény (egészen pontosan a Kolosi-híd) – Pusztamizsei-híd közötti folyószakasz felülvizsgálata a töltésről történt meg. Így töltéskoronáról tekintettük meg többek között a Jászberény belterületén található jobb-és balparti töltésmegközelítéseket, a tervezett 32. számú főút keresztezésének nyomvonalát, illetve a jászberényi szennyvíztisztító telep nyomócsővezetékének kialakítását.

A csónakos felülvizsgálat célja a folyó középvízi medrébe dőlt fák, az ezáltal kialakult lefolyási viszonyokat jelentősen rontó (árvízveszélyeztetettséget növelő) torlaszok felszámolásának helyszíni szemléjére irányult. A felülvizsgálaton Lovas Attila igazgató mellett az ÁFO, a Szolnoki Szakaszmérnökség az MBSZ képviselői, illetve a Zagyva folyó felső szakaszának vagyonkezelő feladatait ellátó KDVVIZIG igazgatója, Szilágyi Attila vett részt.

Indulást követően rögtön az egyik legszebb rész érintésével, a Pusztamizsei hullámtéri erdőn keresztül indultunk utunkra. Zagyvarékas felé haladva az elvégzett munka nagysága, illetve eredménye szembetűnő volt: gyönyörűen kitakarított meder, partél és több helyen parti sáv tárult elénk. Megcsodálhattuk a kis folyó természet adta szépségeit, kanyargósságát, növény- és madárvilágát.

A kikerülő fák és egyéb uszadékok partmentén felhalmozott jelentős mennyisége is jelezte az elvégzett munka nagyságát.

A munkák eredménye képen az említett folyószakasz szinte akadály nélkül végigjárható csónakkal, vagy akár kenuval, bár megjegyzendő, hogy a jánoshidai kőmű alatti mederszakasz, egészen az újszászi parkerdőig vízinövénnyel erősen benőtt.

A hosszúra nyúlt nap folyamán néhány feladat, intézkedés is megfogalmazódott, de összességében elmondható, hogy szemet gyönyörködtető napot tudhattunk a hátunk mögött, kivívva a beutazás vélhetően minden résztvevőjének elismerését. Néhány kollégát a táj szépsége annyira lenyűgözött, hogy augusztus 8-ra a Jánoshida–Zagyvarékas közötti szakaszra kenutúrát szervezésébe kezdtek. Visszakanyarodva a cikk bevezető részéhez, igazgató úr az induláskor kijelentette: jövőre is lesz zagyvai kisvizes felülvizsgálat, bejárás!

Baranyi Bálint

Bérlemények felülvizsgálata

A sok éves gyakorlatnak megfelelően a nyári időszakban megtörtént a Tisza-tó körüli bérlemények felülvizsgálata. A bíráló bizottság tagjait a Központ és a Kiskörei szakaszmérnökség munkatársai alkották. A személyes megjelenés mellett nagy mennyiségű háttér információkat tartalmazó dokumentumokkal is készültünk a bejárásra. Jó alkalom volt, hogy az új munkakört betöltő kollégák alaposabban megismerkedhessenek a bérlőkkel, és az egész évben felmerülő problémákkal. A személyes kapcsolattartás és a helyszínen történő megbeszélések fontosak a hosszú távú együttműködés érdekében.

A Tisza-tó jobb és bal partján összesen 44 bérlemény felülvizsgálatára került sor 4 nap alatt. Az előzetesen kiértesített bérlők a helyszínen várták minket. Minden esetben a bérlemény karbantartottságának vizsgálata volt az elsődleges szempont. Továbbá a meglévő létesítmények állapotát vettük szemügyre, valamint a vagyonkezelői hozzájárulással és egyéb engedélyek birtokában elvégzett beavatkozásokat tekintettük meg. A július végén, augusztus elején tartott felülvizsgálat a turisztikai szezon közepének számít, így mindenhol rendezett körülményekkel találkoztunk. A kikötői létesítményeket más hatóságok is szemrevételezik, közöttük a Közlekedési Felügyelőség is, melynek rendjéről a bérlőktől kaptunk tájékoztatást. A bérbe adott területeken a gondos kezek munkája volt látható, szépen levágott gyep, tisztaság és katonás sorrendben sorakozó csónakok. Nagyobb fejlesztést egy bérlő sem hajtott végre a területen, inkább a meglévő állapotok fenntartására és állagmegóvására vonatkozóan végeztek munkálatokat. A helyszíni szemle során személyesen meggyőződhettünk azokról a fejlesztésekről, munkákról, amihez igazgatóságunk vagyonkezelői hozzájárulását megadta. Évente a Tisza-tó körüli bérlőktől több tucat levelet kapunk, melyek szakvéleményezése jelentős mennyiségű munkaórát igényel. A bejárásról jegyzőkönyvet készítettünk, ahol rögzítésre került a bérelt terület állapota, az elvégzett fejlesztések és természetesen a bérlő nyilatkozata is helyt kapott.

A létesítményeket több helyen is a magas színvonalú szolgáltatások jellemzik, ami mind a helyi lakosok, horgászok igényeit, mind pedig az ide érkező és kikapcsolódásra vágyó turisták igényeit is kielégíti. Látogatásunk során több bérlő is elmondta, hogy kevés figyelmet kap a Tisza-tó és olyan egyéni turisztikai attrakciókkal kell felhívni a figyelmet a tározó szépségeire, amelyek növelik a látogatói létszámot és meghosszabbítják a szezont. Jelenleg a vendégek csak néhány napot vagy csak a hétvégét töltik a Tisza-tó mellett. Egyre nagyobb létszánban érkeznek kerékpáros turisták a tározóhoz, melyre a kikötősök is felkészültek. Kiegészítő szolgáltatásként csónakázást, kenuzást kínálnak, de akár egy frissítőre is betérhetnek a látogatók. Emellett még szállást is biztosítanak az ide érkezők részére. Legyen az aktív pihenés vagy csak egy kis csónakázás és a természet szépségeiben való gyönyörködés, ez mind megtalálható a Tisza-tó mellett.

Kéri Brigitta

Uszadék és hulladék kiemelése Kiskörén

A Tisza felsőbb szakaszán sajnos gyakorlattá vált a hullámtéri illegális hulladék lerakás. Emiatt 2015. január-március hónapokban az árhullámok a felsőbb vízgyűjtőkről a katréval együtt jelentős kommunális hulladékot is hoztak, ami az árhullámok levonulása után a vízlépcső felvizén a műtárgy előtt torlódott fel.

A vízfelszínen jelenlévő uszadék és kommunális hulladék mintegy 1500-2000 négyzetméternyi felületet borított be a műtárgy előtt. Az uszadék vastagsága 1-3 méter volt. Vízminőség-változást – oldott szennyezőanyagok koncentrációjának emelkedését – nem lehetett kimutatni, de a folyó esztétikai értéke, vizének hasznosíthatósága jelentősen romlott.

433 m³ uszadékfa gyűlt össze

A felhalmozódott uszadék a vízlépcső elzáró szerkezeteinek, illetve azok mozgató berendezéseinek biztonságos üzemeltethetőségét veszélyeztette. A környezet megóvása, valamint a vízlépcső és a hozzá tartozó létesítmények biztonságos üzemeltetése érdekében szükségessé vált az uszadék eltávolítása. Ezért április 22-től III. fokú vízminőségvédelmi kárelhárítási készültség keretében kezdődött meg a felvíz mentesítése.

A tényleges kárelhárítási munkálatok előtt területbejárásra került sor. A bejáráson meghatározásra kerültek azok a feladatok, melyeket a kárelhárítási munkák megkezdése előtt feltétlenül szükséges elvégezni. Az üzemi kikötőben a kijelölt rakodási területet alkalmassá kellett tenni a hulladék elhelyezésére és a válogatási munkákra. Ezért a területet rendezni kellett, valamint cserjeirtást végezni. Ezek után kezdődhetett meg a tényleges környezeti kárelhárítás.

A vízlépcsőnél megrekedt szilárd kommunális és növényi eredetű hulladék kitermelése Úszódaru IV. úszó-rakodó munkagéppel valósult meg, 200 tonnás Z-3 uszályba történő rakodással. A megrakott uszályt a Jégvirág VII. jégtörőhajó vontatta át a Kiskörei Szakaszmérnökség üzemi (téli) kikötőjébe. Az uszályból a kirakodást az úszódaru II. úszókotró végezte. A kirakott hulladékot a közfoglalkozási program keretein belül alkalmazott személyi állomány és a Kiskörei Szakaszmérnökség által biztosított JCB 3CX munkagép rakodta szállító járművekre. A szállítási feladatokat a Kiskörei Szakaszmérnökség saját MTZ munkagépe végezte. A téli kikötő területén kirakodott kommunális hulladék és szerves uszadék szelektálása után, a kommunális hulladékok BIG-BAG konténerzsákokban kerültek összegyűjtésre, illetve átmeneti tárolásra a szállítás időpontjáig. A nagyobb méretű természetes növényi eredetű uszadékok (uszadékfák) a helyszínen darabolásra, illetve sarangba rakásra kerültek.

A szilárd hulladék hasznosítható, illetve nem hasznosítható komponensei az NHSZ Tisza Kft. tiszafüredi telephelyére kerültek beszállításra. A hasznosítható hulladék lerakásáért az átvevő nem számolt fel díjat. A fel nem használható szerves eredetű uszadékot előzetesen kijelölt lerakóhelyre szállítottuk, ahol az elhelyezésre került. A felvíz megtisztítása és a hulladékok ártalommentes elhelyezése szeptember 15-ére fejeződött be.

A kárelhárítás során összesen 135 darab BIG-BAG zsákot használtunk fel; kiemeltünk 154 köbméter kommunális hulladékot, 433 köbméter uszadékfát és 3651 köbméter egyéb szerves anyagot. Hasznosítás céljára átadtunk 3,66 tonna PET palackot és 2,86 tonna üveg hulladékot, valamint ártalmatlanításra beszállítottunk a hulladéklerakóba további 2,7 tonna egyéb települési kevert hulladékot.

Szelektíven válogatott hulladék

Gaál Viktor

Hónapokig tartott a kárelhárítás

ÁKK, VGT2 és KJT fórumok

A Kvassay Jenő Terv elkészítésével kapcsolatos információk, a Vízgyűjtő-gazdálkodási Tervfelülvizsgálatának társadalmasítása és az Árvízkockázati Kezelési Tervezés eddigi eredményeinek, illetve fejlesztési javaslatainak ismertetése érdekében az Országos Vízügyi Főigazgatóság a területi vízügyi igazgatóságokkal közösen júliusban és augusztusban lakossági fórumokat rendezett. A fórumokon szakemberek előadások formájában ismertették az eddig elért eredményeket, a tervek jelenlegi állását, és a jövőbeni feladatokat. A fórumok időpontjai plakátokon kerültek kihirdetésre illetve az érintettek meghívót kaptak. A fórumon megjelentek számára a szervezők lehetőséget biztosítottak véleményeik kinyilvánítására illetve kérdéseik felvetésére, melyekre a jelenlévő szakértők adtak választ. A fórumokon elhangzott illetve az írásban érkezett vélemények figyelembe vételével fogják a tervezők jóváhagyásra előkészíteni a felülvizsgált Vízgyűjtő-gazdálkodási Tervet.

Igazgatóságunk az OVF-el közösen először augusztus 3-án rendezett fórumot a Szolnoki Főiskola Campusán. Délelőtt az Árvízkockázati Kezelési tervezés témában Horváth Lajos és Illés Lajos – a Víziterv Environ Kft. ügyvezető igazgatója – tartott előadást. Az előadásokból – a térségbeli árvizek sajátosságain kívül – megtudhatták a jelenlévők a tervezés jelenlegi állását. A program jelenlegi, harmadik fázisában a múlt év végén módosított mértékadó árvízszint (MÁSZ) függvényében pontosítják a veszély- és kockázati térképeket, továbbá kidolgozzák a veszély és a kockázatok csökkentését szolgáló intézkedések stratégiai terveit. A nagyszabású munka végrehajtása folyamatban van, ennek keretében sor kerül az árvízkockázat-kezelési intézkedések EU Víz-keretirányelvvel való összehangolására, az árvízkezelési intézkedések VKI szempontjai szerinti értékelésére.

Délután az igazgatóságunk területén lévő felszíni vizek rendkívül összetett problematikáját Háfra Mátyás osztályvezető elemezte, míg a felszín alatti vizek terhelésébe, s azok hatásaiba Mészárosné Bunász Nikoletta hidrogeológus mérnök avatta be a jelenlévőket. Ezt követően a környezeti célkitűzések felülvizsgálata, a jó állapot eléréséhez szükséges további intézkedések előzetes megfogalmazása történt meg.

A VGT felülvizsgálatához kapcsolódóan augusztus 19-én Kiskörén a Szakaszmérnökségi Irodaházban a „Panoráma teremben" Tisza-tó speciális fórum került megrendezésre. Fejes Lőrinc szakaszmérnök bemutatta a Tisza-tó létesítmény rendszerét, Szabó Lajos – a Magyar Turizmus Zrt. részéről – pedig a vízhasználatok turisztikai lehetőségeit ismertette előadásában. Aranyné Rózsavári Anikó vegyész a Tisza-tó kémiai– dr. Teszárné dr. Nagy Marianna laborvezető pedig a biológiai minőségét ismertette. Háfra Mátyás osztályvezető a Tisza-tóra tervezett intézkedésekről Ötvös Pál – a Tiszavíz Vízerőmű Kft. ügyvezető igazgatója – pedig a Kiskörei Vízerőművet mutatta be.

Az augusztus 24-én délelőtt megrendezésre került társadalmi fórumon a Szolnoki Főiskola Campusán a Tisza Részvízgyűjtő-gazdálkodási Terv felülvizsgálatával kapcsolatosan tartottak előadást külső szakértők. Délután pedig az elkövetkező évek nemzeti vízstratégiája, a Kvassay Jenő Terv augusztus 15-i állapota került ismertetésre Reich Gyula előadásában. Ezt követően Lovas Attila igazgató ismertette a KÖTIVIZIG területén megvalósult és tervezett fejlesztéseket a komplex vízhasznosítás szellemiségében. Igazgató úr előadásának tanulsága, hogy az eddigi projekt kiírások nem támogatták a komplex vízhasznosítást de nem is tiltották azt, minden csak a gondolkodáson múlott, melynek gyakorlását a jövőben sem fogják megtiltani.

Katona Péter Gergő

Erdésznek, vízügyesnek egy a hangja

A vízügyi szakma és az erdészek közös gondolkodását szorgalmazta több eladó a június 30-án, Szolnokon rendezett II. Erdő-víz országos konferencián annak érdekében, hogy az árvízi biztonság javítását célzó nagyvízi mederkezelési intézkedéseket a természetvédelem igényeivel és a hullámtéri gazdálkodók érdekeivel minél jobban összehangolják. Mondhatni épp ideje volt megvitatni a hullámtéri erdők problematikáját, hiszen e témában az első konferenciát még 1981-ben rendezték. A megyeházán tartott találkozó fontosságát jelzi, hogy a hallgatósággal megosztotta gondolatait dr. Kállai Mária kormánymegbízott, Glattfelder Béla, a nemzetgazdasági, és dr. Bitay Márton Örs, a földművelésügyi tárca államtitkára, Somlyódy Balázs, az OVF főigazgatója, Győrffy Balázs, a Nemzeti Agrárkamara elnöke, dr. Borovics Attila, a NAK Erdészeti Tudományos Intézetének igazgatója, Kovács Sándor, a megyei közgyűlés elnöke, Szalay Ferenc, Szolnok polgármestere, Luzsi József, a Magán Erdőtulajdonosok és Gazdálkodók Országos Szövetsége elnöke, Wisnovszky Károly, a NÉHIB Erdészeti Igazgatóságának vezetője, Dunai Ferenc, az ÉDUVIZIG árvízvédelmi osztályvezetője, s nem utolsósorban Lovas Attila, a házigazda KÖTIVIZIG igazgatója és Ficzere András, a KÖTIVIZIG főerdésze.

L. Z.

A konferencián a következő ajánlásokat fogadták el:

• A hullámtereken olyan erdőszerkezetet kell kialakítani, ami a gazdaságos erdőgazdálkodást és az árvízvédelmi biztonságot egyidejűleg szolgálja, a jogszabályi és tervezési környezet ennek megfelelően kell kialakítani.

• A nagyvízi mederben racionális, önfenntartó hullámtérhasználat kialakítása szükséges, melyre a környező ipar is alapozhat. Az erdőállományok nagymértékű csökkenésének elkerülése érdekében az árvízi vízszállításban fontos lefolyási sávokban vízkárelhárítási célú, intenzívebb erdőgazdálkodás erősítése indokolt.

• Az intenzívebb technológiák mellett a kézimunka igényes hagyományos technológiák és feldolgozási folyamatok is szerepet kapnak, amelyek vidék lakosság és munkahely megtartó képességét is szinten tartják, fejlesztik.

• Az árvízi biztonság érdekében ezen tevékenységek szélesebb körű alkalmazásához további kutatásokra, kiegészítő támogatásokra van szükség, amelyekre a jelen EU költségvetési ciklus támogatási tengelyeiben meg kell találni a lehetőségeket forrás biztosítására.

Helyszíni bejárás Ficzere András vízügyi főerdész kalauzolásával

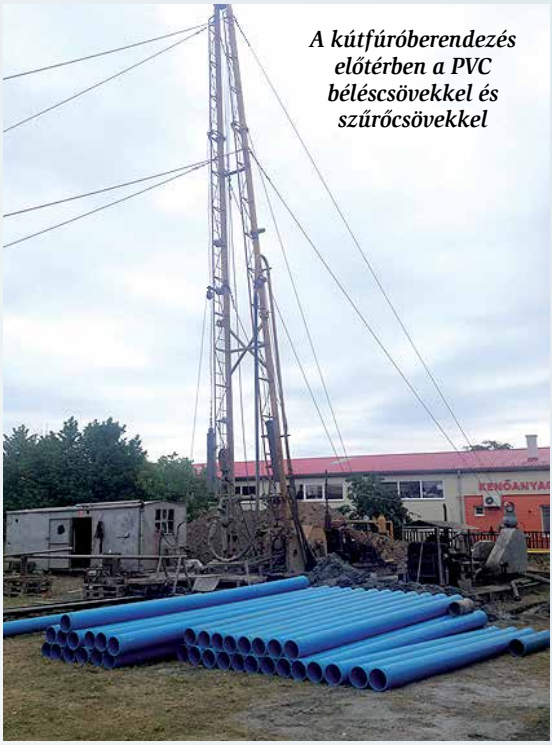
A szakfelügyelet fontossága a vízkútfúrás során

A cikk megírásának alapgondolata egy kérdés volt, amit Szalóki Zoltán kollégámnak tettek fel a Hidrológiai Vándorgyűlésen előadott Ivóvízminőség-javító Program kútjaival kapcsolatban. „Miért van szükség arra, hogy a vízügyi igazgatóság hidrogeológusai ilyen mélyrehatóan, kövessék végig egy új kút létesítését, vagy felújítását egészen tervezéstől a kivitelezés befejeztéig?"

Erre 2012-től van lehetősége a vízügyi igazgatóságoknak „A vízgazdálkodásról" szóló 1995. LVII. törvény (Vgtv.) 3. § (3.) bekezdés alapján és a nemzeti vagyonról" alkotott 2011. évi CXCVI. törvény 4. § (1) bekezdés d) pontja szerint.

Így a KÖTIVIZIG-nek mint a felszín alatti vizek vagyonkezelőjének vagyonkezelői nyilatkozatával véleményezni kell a beérkező tervdokumentációkat. Itt nőtt meg a szerepe a Vízföldtani szakágazatnak is, hiszen lehetőségünk nyílt arra, hogy a tervek műszaki tartalmára vonatkozóan javaslatokat, és kikötéseket tegyünk. Az Ivóvízminőség-javító Programmal kapcsolatban számos példa volt arra, hogy a tervezővel egyeztettünk, ha műszakilag aggályosnak tartottunk egy vízbeszerzési tervet. De volt példa arra is, hogy egy adott kút szerkezetének megváltoztatására, szinte az utolsó pillanatban volt lehetőségünk. Ezt szakfelügyelet keretében tehetjük meg, amit a kútfúrásoknál a csoportunk lát el. Így volt esélyünk arra is, hogy a kunhegyesi vízmű új 170 m-es kútjának fúrása közben javaslatot tegyük a csövezés és szűrőzés megváltoztatására, ezzel a készülő kút élettartamát valószínűleg megnövelve. A javaslatunk alapjaként először át kellett tekinteni a környék geológiai adottságait. Ugyanis Kunhegyes térségében a legjobb vízhozamot adó vízadó összleteket többnyire a felső-pleisztocén időszakban lerakódott homokrétegek adják, amelyek bár jó vízhozamot adnak, de vízkémiai adottságaikat tekintve nem kedveznek az acél kút béléscsöveknek. Az agresszív, nagy vastartalmú, CO_2-os vizek az acél csöveket és szűrőket hosszútávon erodálják, és ezzel a kutat tönkreteszik, a víz vastartalmát tovább növelik.

A kunhegyesi vízmű 2 kútcsoporttal, összesen 6 db kúttal rendelkezik. Ebből szinte csak a régi vízmű telepi B-29-es kataszteri számú 167,8 m-es kút, és az új vízműtelepi K-46-os kataszteri számú 167m-es kút biztosítja a település vízellátását. Utóbbi kutat 1997-ben pontosan a kitermelt víz agresszivitása miatt, át is kellett alakítani, ekkor PVC-re cserélték az acél béléscsöveket. Ezért nagyon fontos volt egy új kút fúrása, amely a tervek szerint, tartalékként üzemelne, így biztosítaná a település biztonságos vízellátását, ha meghibásodna a többi kút. Erre az Ivóvízminőség-javító Program keretében kerülhetett sor 2015 nyarán. A kivitelező a kútfúrási munkálatokhoz megkérte igazgatóságunktól a kútfúrási, szelvényértékelési munkálatok szakfelügyeletét. Ekkor derült fény arra, hogy az eredetileg PVC béléscsövekkel és szűrőcsövekkel tervezett kút csövezési terveit acél béléscsövekre módosították. Pedig a hidrogeológiai adottságok miatt, ez a fajta kútszerkezet az évek során kilyukadhat, és a kút homokolásra hajlamos lesz. Ezért nagyon sürgősen kellett intézkedni, hogy a már megkezdődött fúrás csövezési munkálataival és a változtatások fontosságával minden érintett képviselő (vízmű, kivitelező, műszaki ellenőr) egyetértsen, és hogy olyan anyagot építsenek be a kútba, amelynek nem árt a CO_2-os, vasas, agresszív víz. A KÖTIVIZIG javaslatát az érintettek elfogadták, így PVC béléscsövek kerültek beépítésre.

A kútfúróberendezés előtérben a PVC béléscsövekkel és szűrőcsövekkel

A kút kompresszorozás közben 1500 l/perc vízhozamot ad

A szakfelügyelet ellátása során általánosságban következő feladatokat végezzük el:

- *geofizikai szelvényértékelés, javaslat tétel szűrőzött szakaszokra, a kúttalpra, a saruhelyekre*
- *a beépítendő csőrakatok, és szűrőrakatok ellenőrzése*
- *a beépítendő cement és szűrőkavics ellenőrzése*
- *vízhozam mérések, nyugalmi és üzemi vízszint-mérések.*

A kút remekül sikerült, kb. 1500 l/perc vízhozammal végezték el a kút kompresszorozási munkálatait. Összességében elmondható, hogy ezen műszaki megoldással, a kitermelt víz nem érintkezik csak a PVC technikai rakattal, a vízügyi igazgatóság geológusainak javaslata szerint hosszútávon is üzembiztos, stabil, jó hozamú kútja lesz a településnek.

Garamvölgyi-Dankó Erika

Országos Vízrajzi Értekezlet

Szeptember 14-16. között, immár XXXVII. alkalommal került megrendezésre Tapolcán az Országos Vízrajzi Értekezlet, melynek házigazdája a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság volt. Az értekezleten a 12 vízügyi igazgatóság, az Országos Meteorológiai Szolgálat, az Országos Vízügyi Főigazgatóság valamint a bajai Eötvös József Főiskola szakemberei vettek részt. Igazgatóságunk részéről Dr. Kovács Sándor, Váriné Szöllősi Irén és Gázsity Nikolett képviselték a Vízrajzi Osztályt.

Szeptember 14-i regisztrációt követően elkezdődtek az előadások. Váriné Szöllősi Irén volt a negyedik előadó, aki a Vízrajzi ISO újbóli bevezetése téma kapcsán mondta el gondolatait.

Másnap délelőtt folytatódtak az előadások, amikor is hallhattuk Dr. Kovács Sándor előadásában a TIKEVIR üzemirányítási projekt bemutatását, továbbá Váriné Szöllősi Irén beszélt az ADCP műszerek kalibrálásának tapasztalatairól.

Az előadássorozatot ebéd zárta, majd együtt átsétáltunk a szakmai kirándulás első helyszínére, amelynek a Tapolcai-tavasbarlang adott helyet. Itt részünk volt tárlatvezetésben, és egy igen izgalmas csónakázásban is. A délutáni program Szigligeten folytatódott, ahol a Balaton-felvidéken egyedülálló, törökök által „soha-el-nem-foglalt" várat tekintettük meg. Itt egy pompás hagyományőrző bemutatóban is részünk volt, ezen felül pedig a vidék kiváló borait is megízlelhettük. Eme mozgalmas nap az esti baráti találkozóval zárult.

Utolsó nap délelőtt még dr. Kovács Sándor megtartotta a második előadását a Tisza-völgyi árvízvédelmi rendszer üzemirányítását szolgáló hidrológiai előrejelző rendszer létrehozásának helyzetéről. Az értekezlet szerdán ebéddel zárult.

Összességében elmondható, hogy az esemény remek lehetőséget adott arra, hogy a szakmailag fontos kérdéseket a vízrajzi szakemberek egy több napos „maraton értekezleten" megvitassák, megbeszélhessék.

Gázsity Nikolett

MHT vándorgyűlés, igazgatósági előadókkal

Július első három napjában rendezte meg a Magyar Hidrológiai Társaság hagyományos, immár a XXXIII. vándorgyűlését, amelynek ezúttal Szombathely adott otthont. A vízügyi, vízgazdálkodási, vízépítési szakma művelőinek javát tömörítő, idestova százéves múltra visszatekintő közhasznú civil szervezet legrangosabb eseményén természetesen részt vett igazgatóságunk több munkatársa. A KÖTIVIZIG szakemberei közül előadást tartott Fazekas Helga, Váriné Szöllősi Irén, Békési István, Háfra Mátyás, dr. Kovács Sándor, Fejes Lőrinc, Fehér Károly és Kovács Ferenc. A tapasztalt kollégák mellett ifjú szakembereink közül hárman most estek át a szélesebb szakmai nyilvánosság előtt tartott előadás jelentette tűzkeresztségen: Gáspár Renáta, Richter József és Szalóki Zoltán. Az első „fellépés" mindhármuknak jól sikerült, mind a téma megválasztásában, mind pedig az előadás megtartásában. Az MHT jövő évi vándorgyűlése Debrecenben lesz. ***L.Z.***

Pódiumon fiatal szakembereink

Szeptember 17-18. között, immár XXII. alkalommal került megrendezésre a Magyar Hidrológiai Társaság Ifjúsági Vándorgyűlése, melynek a balatonföldvári Margaréta Konferenciahotel adott otthont. A Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság „színeiben" 9 előadó állt a pódiumra, akik dr. Szlávik Lajos dicsérő szavaiban is részesülhettek az előadások színvonalassága, valamint a KÖTIVIZIG a modellezés terén elért kiemelkedő teljesítménye miatt. Ezt bizonyítja az is, hogy a 9 előadásból 4 foglalkozott az 1, illetve 2D modellezéssel.

A központ 6 munkatársa mellett a Kiskörei Szakaszmérnökség 2 fővel, valamint a Szolnoki Szakaszmérnökség 1 fővel képviselte magát. Igazgatóságunk részéről a következő előadások hangzottak el:

- *Horváth Lajos: Árvízvédelmi művek védképességének helyreállítása és annak jelentősége a KÖTIVIZIG területén*
- *Gázsity Nikolett: Nagyvízi mederkezelési tervekhez kapcsolódó 2D modellezések a Közép-Tisza-vidékén*
- *Rózsa Helga: Szolnok és Törökszentmiklós kistérsége vízháztartásának jellemzése*
- *Tóth Péter: Hullámtéri beavatkozások hidrodinamikai vizsgálata*
- *Gáspár Renáta-Békési István: Önkormányzati tulajdonú művek átvétele a KÖTIVIZIG területén*
- *Molnár Márta-Virágné Kőházi-Kiss Edit: A Tiszafüredi öntözőrendszer állapotrögzítő vázlatterve*
- *Gyuró Éva: Gyalogakác terjedése, és hasznosítási lehetőségei a KÖTIVIZIG Szolnoki Szakaszmérnökségének területén*
- *Richter József: A Tiszafüredi öntöző-főcsatorna 1 D hidrodinamikai modellje*
- *Tóta Dávid: Nagykunsági árapasztó tározó vizsgálata HEC_RAS 1D hidraulikai modellező programmal*

Az előadások a szakmai ismeretek bővítése mellett a csütörtök esti vacsora, majd az azt követő baráti találkozó adott lehetőséget az ifjú vízügyes kollégák és munkájuk megismerésére, így például a NYUDUVIZIG vagy ATIVIZIG Szakaszmérnökségén dolgozók munkájába is betekintést nyerhettünk. A jövő évi Vándorgyűlés helyszíne Siófok lesz. Bízunk benne, hogy ott is legalább ennyien tudjuk képviselni ismét Igazgatóságunkat a jeles eseményen. ***Rózsa Helga***

Egy előadó szemével

A rendezvényen én is részt vettem saját előadással, melynek a témája „Az Ivóvízminőség-javító Program eredményei és tapasztalatai a Közép-Tisza-vidékén, kutas szempontból" volt. Az előadás célja az volt, hogy bemutassam az igazgatóságunk területén zajló Ivóvízminőség-javító Programok keretében létesült új kutakat, felújításokat, valamint a munkálatok során szerzett tapasztalatokat. Az Ivóvízminőség-javító Program az előadás időpontjában is még zajlott, illetve még most is folyamatban van. Összességében elmondható, hogy az előadás időpontjáig elkészült kutak és felújítások többségében jól sikerültek, egy-két kivételtől eltekintve. A kivételeknél is csak olyanokat említhetünk, ahol a vízmennyiség alacsonyabb lett a vártnál, vagy a vízkémia kevésbé lett jó. Ezek főleg a terület földtani adottságaival magyarázhatók.

Az előadás kb. 20 percet ölelt fel, melyet az esetleges kérdések követtek. Ezek közül említésre méltó az, hogy igazgatóságunk miért is vesz részt ezekben a Programokban és kútfúrásokban? Itt válaszként azt lehet elmondani, hogy mivel a vízügyi igazgatóságok a felszín alatti vizek vagyonkezelői, ezért minden olyan munkálatban, amely a felszín alatti vizekhez és azok természetes víztartó képződményeihez kapcsolódik, igazgatóságunk is érintetté válik. A Vízföldtani és Víziközmű Csoportunk több fúrás munkálatain is részt vett, ahol a geofizikai szelvény kiértékelése alapján javaslatokat tettünk az adott kút szűrőzésére, saru helyre, valamint a talpmélységre. ***Szalóki Zoltán***

TALLÓZÓ

MHT Hidrológiai tájékoztató 2015: El Camino vizes szemmel (részlet)

„Az Észak-spanyolországi Szent Jakab-út (Camino de Santiago) ősrégi zarándokút, a régi időkben a Tejút szimbóluma volt. Az út nagy lelki megújulást, megerősödést ad a zarándokoknak, akik az öt földrészről érkeznek, hogy eljussanak Santiagoba. Az elmúlt évtizedben újra emelkedik a zarándokok lélekszáma, évente 120 ezer fő járja végig, de a szentévben ez a szám 180 ezerre nő. Napjainkban ez a világ legnépszerűbb keresztény zarándokútja, épületeivel 1993-ban elnyerte a Világörökség címet, valamint 1987-ben az első Európai Kulturális Útvonalnak nyilvánították. Mi a francia útnak is nevezett St. Jean Pied de Port – Santiago de Compostela közötti közel 800 km-es utat jártuk végig 32 nap alatt, május-június hónapokban. Naponta 22-36 km-t tettünk meg, és a legegyszerűbb zarándokszállásokon pihentük ki az út fáradalmait. A 800 km-es úton több tucat folyót és patakot kereszteztünk, olykor a lenyűgöző ró-

A Kasztíliai csatorna frómistai zsilipének alvízi oldala

mai kori hidakon átkelve. A vízgyűjtő területen szintén sok tározó, duzzasztott folyószakasz, vízerőmű, a hegygerinceken pedig rengeteg szélerőmű volt látható. A mesterséges öntözőcsatornáknak se szeri, se száma. Nagyon fejlett az öntözési kultúra, több évszázados hagyományokkal és létesítményekkel. Utunk során számtalan, változó korú és méretű csatornát láttunk, kereszteztünk. A többségük betonból készült. Az öntözést hetekig szemlélhettük, annak minden módjával találkoztunk. Minden növényi kultúrát öntöznek. s az öntözővíz valóban a gazdák földjére van eljuttatva.

Nagy élmény volt a lenyűgöző Kasztíliai Csatorna (Canal de Castilla) mellett több kilométert gyalogolni a fák árnyékában, egészen Frómistáig. Ezt a csatornát a XVIII. században építették, hossza 210 km. Öntözésre és a termények szállítására – állatok vontatta uszályokon – szolgált, de gyorsfolyású vize malmokat is hajtott. Ötven eredeti zsilipjének helyreállítását tervezik. Zarándokutunk az egyik zsilipkapun vezetett át. Ma már csak öntözésre és szabadidős tevékenységre használják a szépkorú csatornát..."

(Lovas Attila igazgató és Fejes Lőrinc szakaszmérnök zarándokútjáról több médium is beszámolt, többek között a MR1 Kossuth Rádió, az Új Néplap és a Heves Megyei Hírlap.)

SZEMÉLYI HÍREK

Igazgatóságunknál közalkalmazotti jogviszonyt létesítettek:

Szabó Éva június elsejétől vette át a nyugdíjba vonuló Sipos Erika munkáját a Regionális Laboratóriumban. Kohári Péter a kiskörei telephely laboránsa hosszantartó betegsége miatt a feladatai folyamatos ellátása érdekében **Pataki Tamás** nyert közalkalmazotti kinevezést határozott időre.

A 1313/2015. (V.21.) Kormányhatározat alapján a megnövekedett feladatok ellátása érdekében 2015. július 1-től 24 fővel bővült igazgatóságunk engedélyezett létszáma. A központilag meghatározott státuszokra felsőfokú mérnök végzettséggel rendelkező kollégák felvételére nyílt lehetőségünk. A szakaszmérnökségeken és a központi osztályokon az alábbi kollégák töltik be az új álláshelyeket:

Mezőtúri Szakaszmérnökség

Kerületi felügyelő: Gál Judit, Bíróné Sáfár Anikó

A belső áthelyezések miatt megüresedő határozott idejű álláshelyekre Beregszászi-Király Judit és Orosz Károly nyert felvételt.

Igazgatási és Jogi Osztály

Műszaki ügyintéző: Horgász Antal Csaba

A kolléga a munkavédelmi és tűzvédelmi feladatok ellátásában vesz részt.

Kiskörei Szakaszmérnökség

kerületi felügyelő: Molnár Attila, Richter József

MBSZ ügyintéző: Geszti Zoltán

Vízgépészeti ügyintéző: Tóth Gábor

A belső áthelyezések miatt megüresedő álláshelyek közül a műszaki ügyintézői munkakörbe Izsold István került áthelyezéssel, az ő munkakörére – szivattyútelep-kezelőként – ifj. Ungvári István nyert felvételt. A megnövekedett fenntartási feladatok ellátása érdekében egyes szellemi munkakörök terhére gépkezelők alkalmazását tartotta célszerűnek az Igazgatóság, így a KIMSZ állományába gépkezelőként került felvételre id. Ungvári István, valamint az MBSZ feladatainak ellátására Juhász Árpád.

A vízrendezési ügyintézői munkakört határozott időre Gacsal Bence tölti be 2015. október 1-től.

A 10.07/3 Tiszaroff-felső őrjárás gátőre, **Mészáros János** tragikus hirtelenséggel 2015. augusztus 19-én elhunyt. A gátőri feladatok ellátására kiírt pályázat eredményeként Négyesi István tározóőr veszi át 2015. október 1-től a gátőri feladatokat az őrjárásban.

Karcagi Szakaszmérnökség

Kerületi felügyelő: **Nagy Imre, Sólyomvári Szilárd**

A belső áthelyezés miatt megüresedő kerületi felügyelői státuszt Herczeg János tölti be 2015. október 1-től.

Fekete-Balázsi Szabina vízhasznosítási ügyintéző gyermeke születése miatti távolléte idejére a szakaszmérnökség állományába Mályi Gábor nyert felvételt határozott időre.

Balla András gátőr 35 éves vízügyi szolgálatuán 2015. szeptember 15-vel nyugdíjba vonult, a gátőri feladatokat a 10.10/3 Apavárai őrjárásban Kovács Béla Zoltán vette át.

Műszaki Biztonsági Szolgálat

MBSZ ügyintéző: Egyed Károly

Vízgépészeti ügyintéző: Halápi Péter

Szolnoki Szakaszmérnökség

Kerületi felügyelő: Somogyi Attila, Csécsei Gábor, Törőcsik Tamás, Szonda János

A belső áthelyezés miatt Halápi Péter megüresedő kerületi felügyelői státuszára Vona Jánosné nyert kinevezést.

Vízvédelmi és Vízgyűjtő-gazdálkodási Osztály

Papp Sándor András vízkészlet-gazdálkodási ügyintéző

Dr. Czakó Péter vízkészlet-gazdálkodási referens

Szalóki Zoltán felszín alatti vízkészlet-gazdálkodási ügyintéző

A belső áthelyezések miatt megüresedő álláshelyeken Somogyi Attila feladatait víziközmű ügyintézői munkakörben Töviskes Judit vette át, míg Csécsei Gábor határozott idejű státuszára Papp Brigitta nyert felvételt, aki a Vízrendezési és Öntözési Osztály munkáját segíti szeptember 14-től.

Iszkeitz Andrásné 2015 október 1-től áthelyezését kérte a JNSZ megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság állományába, feladatait víziközmű ügyintéző munkakörben – belső áthelyezéssel – Zong Rita vette át.

Vízrajzi Osztály

Vízrajzi ügyintéző: Rózsa Helga, Vizi Dávid Béla

Vízrajzi referens: Tóth Péter

Takács Zita modellező 2015 augusztus 1-től áthelyezését kérte a budapesti Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatósághoz, státuszát Gázsity Nikolett tölti be.

Beruházási és Vagyonkezelési Osztály

Műszaki ügyintéző: Bedekovics Attila, Laczi Zoltán,

Határozott idejű közalkalmazotti kinevezést kapott az osztály állományába Jász Zoltán és Nádas Renáta.

Árvízvédelmi és folyógazdálkodási Osztály

Térinformatikus: Debreczeni Szabolcs

A belső áthelyezés miatt megüresedő térinformatikus munkakört Farkas Gábor Péter tölti be 2015. szeptember 15-től.

Szeptember végén távozott Pomázi Szabolcs árvízvédelmi ügyintéző és családi okok miatt egy évre nélkülözni kényszerült az osztály Csatáriné Tasi Anettet. Feladatait – távolléte alatt -Gál Gergely Szabolcs látja el.

Nagy Réka

MEZŐTÚRI HÍRCSOKOR

Szakaszmérnökségünk területén az elmúlt hónapokban számos fontos, érdekes esemény történt, és több, rutinszerűnek nem mondható feladatot is elvégeztünk. Kiemelkedik ezek közül az árvízi védképesség helyreállítási projekt, melynek keretén belül a 81+650 és 86+680 közötti Tisza bal parti szakaszon gyakorlatilag már elkészült a felső részén HDPE lemezzel is megerősített, 30 cm szélességű, 9 illetve 12 méter mélységű önszilárduló résfal és – egy rövidebb szakaszon – a kapcsolódó szivárgó. A Hortobágy-Berettyó 1+970 – 4+400 közötti jobb parti töltésébe jelenleg szintén résfalat építenek, mellyel befejeződik az Árvízkapu és a Mezőtúr belterület közötti, öt évvel ezelőtt megkezdett, résfalas töltés megerősítés.

Szintén az elmúlt hetekben befejeződött be a szajoli vasúti töltés védelmét biztosító, annak mezőgazdasági aluljárójának szárnyfalába, illetve a közúti felüljáróba csatlakozó árvízvédelmi földmű kivitelezése. A vasúti beruházásban készült töltés és tartozékai az átadás-átvételi eljárás lezárulását követően igazgatóságunk kezelésébe fognak kerülni, mint elsődleges védmű.

A szolnoki árapasztó területén lévő Árapasztó-csatorna növényzettel benőtt szakaszainak cserjementesítését, kotrását, és megfelelő szinten történő bekötését a Tisza folyóba az Auchan Magyarország Kft kivitelezésbe adta, a munkálatok itt is a végükhöz közelednek.

A Szandaszőlősi őrjárásban a szinte már rendszeressé vált hullámtéri illegális hulladéklerakás megakadályozása céljából, a keresztirányú közlekedést megakadályozó védőárkot húztunk a vízoldali előtérben mintegy 900 fm hosszon. A Tiszakürti szivattyútelep nyomócsövének korábbi vizsgálata során megállapítást nyert, hogy a csövön mély, összefüggő, korróziós bemaródások találhatók. A nyomócső felújítása az egyéb szivattyútelepeinken már alkalmazott „Process – Phoenix" eljárás alkalmazásával valósult meg, melynek során egy speciális tömlőt ragasztottak fel epoxi gyanta segítségével a kitisztított, felújított csővezetékbe. A Martfű belterületén lévő horgásztanya területén megtörtént annak a hat elöregedett, és veszélyessé vált hullámtéri fehér nyárfának a kivágása, melyek már jó ideje problémát jelentettek igazgatóságunknak.

Az országos közfoglalkoztatási program keretén belül a Mezőtúri Szakaszmérnökség jelenleg a számára meghatározott 300 fős létszámot foglalkoztatja a tervekben meghatározott fenntartási-karbantartási feladatokon.

Szakaszmérnökségünk műszaki állománya két fővel gyarapodott. Bíróné Sáfár Anikó és Gál Judit határozatlan idejű kerületi felügyelői közalkalmazotti kinevezést kapott, a helyükre felvett Beregszászi-Király Judit Róza és Orosz Károly pedig határozott idejű kinevezés alapján látja el feladatait.

Szakaszmérnökségünk az igazgatósági napra történő felkészülés jegyében izgalmas, színvonalas és jó hangulatú asztalitenisz, valamint tollaslabda házibajnokságot rendezett. Az igazgatósági napon ugyan ezek a sportágak nem szerepeltek, a strandfoci, a talicskatoló és egyéb versenyeken mégis jól kamatozott a háziversenyeken megszerzett erőnlét és tapasztalat.

Új lakója van a Mámai-réti gátőrháznak: 2015. szeptember 22-én megszületett Farkas Róbert gátőr kollégának második gyermeke, aki a Farkas Edit Csenge nevet kapta. Az új jövevénynek és családjának ez úton is jó egészséget és boldogságot kívánunk!

Farkas Edit Csenge ***Tóth Tamás***

PILLANATKÉPEK
A SZOLNOKI SZAKASZMÉRNÖKSÉG ÉLETÉBŐL

– A Szolnoki Szakaszmérnökség állományát augusztus 1-től négy új területi felügyelő erősíti: Csécsei Gábor a 10.03-as, Somogyi Attila a 10.02-es, Szonda János a 10.01-es, Törőcsik Tamás a 10.05-ös szakaszért felelős. Vona Jánosné Anikó a közfoglalkoztatási csoport élére került, Halápi Péter pedig a VO. Telep vezetését vette át. Munkájukhoz sok sikert kívánunk!

– A Hanyi-Tiszasülyi tározóban jelenleg folynak a közösségi célú tájgazdálkodási projekt kivitelezési munkálatai.

VIII. műtárgy

– A Szolnoki Szakaszmérnökség területén is megkezdődött az őszi felülvizsgálat. A területi felügyelők az eddigi hagyományos beutazás mellett ~10 km-es gyalogtúra keretében mutathatják meg az ár- és belvízvédelem szempontjából kiemelten fontos területeket.

Zagyvarékas

– Az elmúlt árvizeknek köszönhetően romlott a töltések állékonysága, ezért Zagyvarékas térségében 2,5 km hosszon jelentős beavatkozásokat végzünk a védképesség helyreállítására. Jelenleg is folynak a töltésrekonstrukciós munkálatok, köztük a résfalépítés.

A Szolnok városi Zagyva jp. 1+152-1+850 tkm közötti szakaszon is zajlik a támfal helyreállítása. A beavatkozások a következőképpen összegezhetők:

– Új parapetfal. Az új fal szerkezetileg aszimmetrikus kialakítású (~L) vasbeton támfal lesz,, melynek felszín feletti fal része kétoldali fagyálló terméskőburkolattal lesz ellátva. A tetejét előre gyártott műkő fedlap zárja le, mely így külső megjelenésében a meglévő parapetfalhoz hasonló lesz. Az aszimmetrikus kialakítás, illetve a talprész kialakított lezárófog mind az állékonyság (stabilitás, szivárgáshidraulika) kedvezőbb biztosítását szolgálja. Az új szerkezetbe elhelyezésre kerül egy új védőcső a későbbiekben esetleg megtörténő közvilágítás fejlesztés biztosítása érdekében.

– Az árvízvédelmi töltés fejlesztése. A mentett és vízoldali részű fenntartási és árvízvédelmi szempontból ~1:3 hajlásúra van tervezve, továbbá a meglévő, illetve a tervezett padka magasságáig, 1,0 m vastag vízzáró agyagtakarás kialakítása jelenti, amely részben anyagnyerőhelyről hozott kötött talajból, részben a rézsű agyagtalajának felhasználásával épül.

– Töltéskorona kialakítása. A parapetfal mentett oldalán a jelenlegihez hasonlóan térburkolattal ellátott gyalogos-kerékpár út épül vissza, a megfelelő fagyvédelemmel ellátva.

– Mentett oldali mélyszivárgó. A korábban kiépítésre került hozzászivárgóhoz hasonlóan mélyszivárgó kiépítése van tervezve, amely a megjelenő szivárgóvizeket gyűjti össze és fogadóaknákon keresztül juttatja a városi szennyvízhálózatba azokat.

– Résfalazás folyik a Tisza jp. 71+000 – 71+500 tkm szakaszok között is, ahol a korábbi árvizek során több buzgár is kialakult. Helyszínen kevert, önszilárduló, vízszivárgás gátló résfalak kerülnek elhelyezésre 9-12 m mélységben, továbbá 1600 m hosszon drénszivárgót alakítanak ki.

Skrabán Sára

KARCAGI VÍZCSEPPEK

– Az egységünk rendelkezésére álló pénzeszközök folyamatos felhasználásáról gondoskodunk. Az idei évben igen jelentős összeget tudtunk fordítani a főművek, a társulatoktól átvételre került forgalomképes, egyéb művek, az önkormányzatoktól üzemeltetésre átvett művek fenntartásaira. A rendelkezésre álló forrásokból összesen 275 km csatorna medrének karbantartását, gaztalanítását végeztük el, valamint 5 db átvett szivattyútelepen végeztünk jelentős munkálatokat. Ezen kívül folyamatban még további 162 km csatorna fenntartása.

– A közfoglalkoztatottak, cserjeirtást, gaztalanítást végeznek a Szakaszmérnökség belvízvédelmi létesítményein. Eddig összesen több, mint 200 km-en volt munkavégzés

– „A Kakati belvízöblözet főműveinek rekonstrukciója és mederfejlesztése” c. projekt fenntartásán belül elvégeztük a csatorna kaszálását 43,2 km hosszon, 3 db műtárgy javítása, illetve 5,5 km csatornaszakasz vegyszerezése mellett.

– Belvízvédelmi művek őszi felülvizsgálata a 10.07-es belv. szakaszon október 7-én a 10.08 belv, 10.10 árv. szakaszon október 15-én lesz. Ezen szemlékre való felkészülés zajlik jelenleg.

– A települések őszi felülvizsgálatain folyamatosan részt veszünk.

– A 10.10 árvízvédelmi szakasz teljes gaztalanítását elvégeztük.

– A zsilipvizsgálatokat a 10.10-es árvízvédelmi szakaszon elvégeztük.

– 2015. július 23-24-én került sor a Hortobágy-Berettyó kisvizes bejárására. A beutazó bizottság az Ágotai vészelzáró-műtől a Békésszentandrási duzzasztóig járta be a főcsatornát, és a Hármas-Köröst

– 2015. szeptember 22-én megtörtént a vízhasznosítási művek őszi felülvizsgálata. Az Nagykunsági VGT, mint üzemeltető szerv, illetve a Szakaszmérnökség éves vízszolgáltatási tevékenységével a bizottság elégedett volt.

– Az öntözés tekintetében kimagasló idényt hagyunk magunk után, a vízfelhasználás 87 %-os volt a lekötötthöz képest, a vízjogilag engedélyezett terület 88 %-át megöntözték..

– Több új kollégát is sikerült felvenni az elmúlt időszak létszám bővítésének köszönhetően: Nagy Imre építőmérnök kerületi felügyelői státuszban nyert felvételt, Mályi Gábor villamosmérnök gépészeti ügyintézői kinevezést kapott.

A nyugdíjba vonult Balla András 10.10/3-as gátőrünk helyét pedig Kovács Béla Zoltán vette át. Mindnyájuk munkájához kívánunk sok sikert és eredményességet!

Harsányi Gábor

NK-III-2-2-2 kotrása

KISKÖREI MOZAIK

– A Szakaszmérnökség épülete már hetedik alakalommal adott helyt idén március 25-én, a Kiskörei Vásárhelyi Pál Általános Iskola hagyományosan megrendezésre kerülő Természetvédelmi verseny Heves megyei döntőjének. A megyei döntőn részt vevő csapatok a Tisza-tó élővilágával, valamint Vásárhelyi Pál életével kapcsolatos tudásukról adtak számot. A versenyt megtisztelte jelenlétével Szabó Zsolt Államtitkár, országgyűlési képviselő és Magyar Csilla, Kisköre polgármestere.

– Április 10-én Kisköre és Tiszanána település lakosainak részére, árvízvédelmi gyakorlat megtartására került sor. A gyakorlat során az elméleti felkészítést védelmi gyakorlat követte.

– A Poroszlón található Tisza-tavi vízi sétány felújítás utáni üzembe helyezése ez év április elején megtörtént. A közel 1,5 km hosszú pallóút (a víz fölött 50 cm-el kiépítve), két madárvárta épülettel, és a Kis-Tisza parti kilátótoronnyal várja az érdeklődőket.

– Áprilisban a HM Zrínyi Térképészeti és Kommunikációs Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft. a Tisza-tó teljes területén, valamint a Tisza folyó 401,0-440,0 fkm közötti szakaszán elvégezte a nagyvízi meder felmérését és felszínmodell adatbázis létrehozását. A Tisza-tó területén 200 méterenkénti szelvényezés, a Tisza folyón 100 méterenként keresztszelvények (indokolt esetben sűrűbb felmérés), az öblítő csatornákról pedig hossz-szelvények készültek.

– Április végén két napos program keretében I. Tisza-tavi vízügyes gyalogtúrára került sor. Az első nap Kisköre-Tiszafüred (31 km), a második nap Poroszló-Kisköre között (24 km) teljesítették a távot a vállalkozó kedvű résztvevők.

– Május 8-án az MR1 Kossuth Rádió kihelyezett „Közelről" című műsorában a Szakaszmérnökségi irodaház melletti parkolóból volt élő közvetítés. Az interjúban Fejes Lőrinc szakaszmérnök a Tisza-tóról, a Kiskörei Vízlépcsőről, valamint a hallépcsőről adott tájékoztatót. A műsorban a Tisza-tó körüli vízhasznosítók, polgármesterek és turisztikai szakemberek is megszólaltak. Ők a települések fejlesztéséről, a nyári programokról, horgászatról és a turizmusról nyilatkoztak.

– Ez évben május 9. és 13. között került megrendezésre a Tisza-tó napja. Első nap VIP kerékpározás a Tisza-tó körül. Május 11-én az Általános Iskolások részére megszervezett KI-MIT-TUD vetélkedő a Tisza-tóról, 12-én az Örvényi Morotván horgászverseny volt a program. Május 13-án Tiszaörvényben, a Tisza-tavi Sporthorgász Közhasznú Nonprofit Kft. székhelyén megtartották a „kerekasztal" értekezletet.

– Május 14-én átadásra került a Pákász tanösvény, amely a Tiszavirág ártéri sétaút mellékágaként épült. A tanösvény bejárásával megismerhetjük a régi pákászok életmódját, a növény és állatvilágot.

– Ez évben a Tisza-tavon megrendezett kerékpártúrák a következők voltak: május 9-én a Tour de Tisza-tó kerékpáros túra és verseny, június 6-án a Vuelta Kft. családi kerékpártúrája, július 25-én a Tour D' Opera nevű kerékpártúra, szeptember 6-án a Tisza-tó Maraton elnevezésű kerékpárverseny. A Tour de Hongrie több napos kerékpáros körverseny résztvevői augusztus 7-én a Kiskörei duzzasztóművön haladtak keresztül.

– Június 17-18-án a Hanyi belvízfőcsatornán II. fokú vízminőségi kárelhárítási fokozat elrendelésére került sor, bíborkén baktérium elszaporodása miatt. A védekezés során a Jászsági-főcsatornából engedtünk hígító vizet a Hanyi belvízcsatornába.

– Július 1-3-án az MHT XXXIII. országos vándorgyűlésén Szombathelyen, a szakaszmérnökség részéről Fejes Lőrinc szakaszmérnök és Richter József ügyintéző tartott előadást. Fejes Lőrinc a vízépítési szekcióban mutatta be a Kiskörei hallépcső kivitelezését, üzemelését, Richter József a területi vízgazdálkodás szekcióban a Tiszafüredi öntözőrendszer üzemeltetését ismertette a hallgatósággal. A vízügyi történeti szekcióban közös előadásban mutatták be a Heves-Szolnok-Jászvidéki és a Közép-Tiszai ármentesítő társulatok XX. század eleji tevékenységét.

– Július 14-én a Kiskörén kihelyezett védelmi bizottsági ülésen Heves megye, hét járásának vezetője és helyetteseik vettek részt. A program során a Kiskörei szakaszmérnökség működési területének, ár- és belvízvédelmi szakaszainak, vízgazdálkodási létesítményeinek bemutatása történt. A Heves Járás Védelmi Igazgatósági napjának terepi bejárásán a résztvevők megtekintették a Kiskörei vízlépcső, vízerőmű és hallépcső üzemelését.

– A magyar-thaiföldi vízgazdálkodási együttműködés kapcsán magyar részről a szarvasi Nemzeti Agrár Innovációs Központ Öntözési és Vízgazdálkodási Önálló Kutatási Osztálya (NAIK-ÖVKI), míg thaiföldi részről a Királyi Öntözési Főosztály szakemberei szeptember 17-én ellátogattak a Kiskörei Szakaszmérnökségre. A program során tájékoztatást kaptak a thaiföldi szakemberek a Kiskörei vízlépcső és hallépcső, a Tisza-tó, a Nagykunsági és Jászsági öntözőrendszerek és a Tiszaroffi árvízszint-csökkentő tározó szerepéről, működéséről.

– Szeptember 19-én immár 14. alkalommal rendeztük meg Kiskörén a Szakaszmérnökségi napot, ahol az évértékelés, köszöntőlevelek átadása és az új dolgozók bemutatása után az ebéd következett. A szakaszmérnökségi ebédet, melyet a karbantartási részleg dolgozói készítették, első alkalommal egészítette ki a női kollégák által sütött finomabbnál finomabb sütemények nagy-nagy választéka. Ezt követően baráti beszélgetés következett. A délután folyamán kemencében sült kenyérlángossal kínáltuk vendégeinket.

– Kolozsi Mátyás a 10.06/2. csatornaőrjárás csatornaőre, a KÖTIVIZIG-nél eltöltött közel 36 éves munkaviszony után 2015. április 30-ával nyugdíjba vonult. Köszönjük a vízügyi ágazatban eltöltött több évtizedes munkáját, és nyugdíjas éveihez jó egészséget kívánunk.

A csatornaőri feladatokat 2015. május 1-től Kolozsi Mátyásné látja el. Munkájához sok sikert kívánunk.

– Augusztus 19-én tragikus hirtelenséggel, életének 51. évében elhunyt Mészáros János gátőr kollégánk, aki haláláig a 10.07.-es árvízvédelmi szakasz tiszaburai őrjárásának gátőre volt. A szakaszmérnökségnek közel 12 évig volt dolgozója. Személyében jókedélyű, megbízható, a szakma iránt elkötelezett embertől, kollégától búcsúztunk.

Szomorúan vettük tudomásul, hogy július hónapban Szén Bálintné nyugdíjba vonult kolléganőnk is eltávozott az élők sorából, aki nyugdíjazása előtt a 10.03/7 árvízvédelmi szakasz gátőri teendőit látta el.

Emléküket megőrizve búcsúzunk. Nyugodjanak békében.

Morcsányi Margit

A Földművelésügyi Minisztérium és a thaiföldi Mezőgazdasági és Szövetkezeti Minisztérium 2006-ban induló együttműködése révén közvetlen szakmai kapcsolat alakult ki a NAIK Öntözési és Vízgazdálkodási Önálló Kutatási Osztály és a thaiföldi Királyi Öntözési Főosztály (Royal Irrigation Department, RID) között. Az „Információ- és tapasztalatcsere a vízgazdálkodásról" c. közös thai-magyar projekt mentén 2015. szeptember 14-19 között immáron hatodik alkalommal látogatott hazánkba egy thaiföldi delegáció. Képünkön látogatás a Kiskörei duzzasztóműnél.

LABORHÍREK
(FEHÉREN – FEKETÉN)

Bár az idei évből még közel 3 hónap hátra van, a labor mintaszáma már mostanra megközelítette az előző évit. Ez jól jellemzi az első három negyedévünk sűrű programját, főleg, ha a mintafeldolgozással nem járó, egyéb munkáinkat is számba vesszük.

A munkatervünket áttekintve azt kell megállapítanom, hogy ennél jobban nem lehetne sűríteni a feladatokat. Az idei évben maradtak a már megszokott rendszeres vizsgálatok. Havi rendszerességgel veszünk mintákat a Tiszából Szolnoknál, Tiszaugnál és Kiskörénél. Ezzel egy időben sort kerítünk a Zagyva vizsgálatára is Jászteleknél. Szintén havonta egyszer a Körös-éren biomonitoring vizsgálatokat végzünk. Napi szinten veszik mintát, és dolgozzák fel a kiskörei labor dolgozói a tározó elfolyó vizét, ezzel biztosítva a rendszeres ellenőrzést. Márciustól ebben az évben szintén havi egy alkalommal vizsgáltuk az igazgatóság területén lévő öntöző-, belvíz- és kettős hasznosítású csatornákat, valamint a jelentősebb holtágakat. Első alkalommal még csak a halastavakat ellátó, áprilistól pedig már az öntözővizek minőségi paramétereit is ellenőriztük.

A már rendszeresnek mondható külső megrendelések keretében végzünk minőségi vizsgálatokat a BUNGE növényolajgyár, a TRV Zrt. és a PALMI TOP baromfifeldolgozó ivó- és szennyvizeiből. A FEJŐSHÚS, a PÁKOZDHÚS és a CSÖVIHÚS Kft-k önellenőrzési terveiben megadott időpontokban kerül sor a szociális és ipari vizek mintázására, és feldolgozására. Felkérést kaptunk a BÁCSVÍZ Zrt-től közkutak vizeinek kémiai és bakterológiai ellenőrzésére.

Feladatként kaptuk a Karcagi I., a Szajoli I., a Gerje, a Perje, valamint a Körös-éren a közérdek mértékét meghaladó termálvízterhelések vizsgálatát. Kéthetente járjuk végig az igazgatóság területén a Zagyvát, segítve ezzel a Zagyva kisvízi projekt keretében megalakult munkacsoport feladatát, melynek célja a vízhiánykár-elhárítási terv kidolgozása, valamint ökológiai vízszintjének és vízhozamának meghatározása.

Az átlagosnál nagyobb esetszámban kellett szennyezés miatt vizsgálatot végezni. Jártunk a Körös-éren, Jászberényben a Zagyvánál, valamint Kőröstetétlenen a Gerjénél, hogy a bejelentett rendellenességeket vizsgálatokkal is ellenőrizzük, igazoljuk, orvosoljuk.

Számos halastó leürítés előtti használtvíz vizsgálatát végeztük, hogy a befogadóba került víz ne okozhasson minőségi romlást.

A munkatervben szereplő mintavételeken és feldolgozásokon kívül akad még munkánk bőven. Folyamatosan részt veszünk különböző pályázatokban, amivel segítenénk a laboratórium fejlesztését, a gépek korszerűsítését, a vizsgálatok gyorsabbá, egyszerűbbé tételét. Külön öröm számunkra, hogy a kiskörei laboratóriumban lecserélhettük a már bőven megszolgált Opel Campo-t egy új Ford Ranger terepjáróra, ami megkönnyíti a munkánkat.

Az idei évben 4 fő képviseli a laboratóriumot a tihanyi Hidrobiológus Napokon. Jelentős mértékű oktatási-továbbképzési tevékenység is folyik mindeközben a Laboratóriumban. Folyamatosan fogadunk általános-, közép-, és felsőoktatásban résztvevő diákokat, akiknek a kollégák segítséget nyújtanak szakmai ismereteik bővítéséhez.

Kovács Pál tiszai halfajokat mutat a külföldi diákoknak

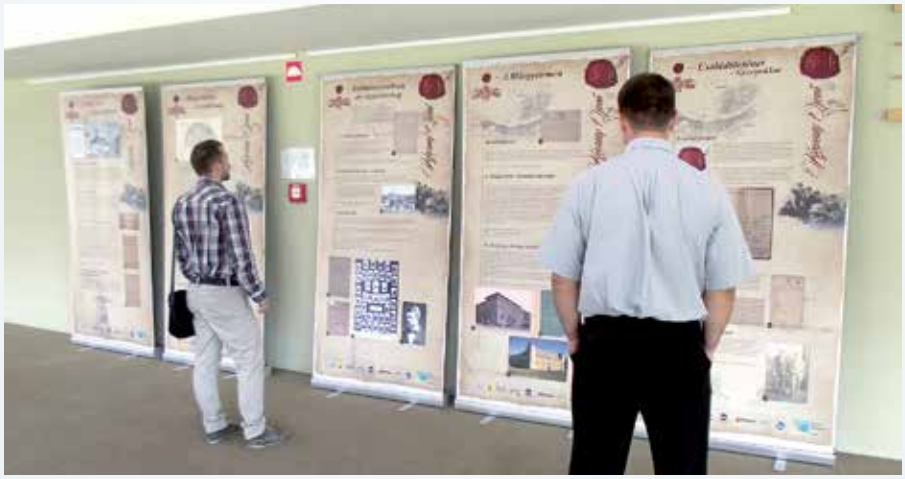
Áprilisban fogadtuk 40 külföldi diákot a COMENIUS szervezésében. Megmutattuk nekik a Laboratórium működését, valamint a kollégák bemutatták a saját területeiket mind elméletben, mind gyakorlatban. Ezáltal betekintést nyerhettek a mintavételezés és a helyszíni mérések menetébe, megcsodálhatták a különböző halászati eszközöket és azok használatát, megismerkedhettek a klasszikus- és műszeres kémiai vizsgálatok színes világával, valamint a biológiai és ökotoxikológiai terület érdekességeivel is.

Az idei évben minden vízügyi igazgatóság felállított egy Mintavételi munkacsoportot, amelyek oktatásában, betanításában, valamint akkreditált státuszának megszerzésében szintén szerepet vállaltunk. Ezzel kapcsolatban már két alkalommal szerveztünk előadásokkal és mintavétellel egybekötött oktatást, ahol 25-30 fő képviselte a különböző igazgatóságokat. Munkaterv szerint az igazgatóság jövő év közepére szeretné, hogy a csoportok teljes mellbedobással segíthessék a mintavételezéseket és helyszíni méréseket.

Hajdú Anikó

Kvassay Jenő emlékkiállítás Szolnokon

Kvassay Jenő vízmérnök, a magyar vízügyi szolgálat 1919. június 6-án elhunyt jelentős alakjának munkásságát bemutató vándorkiállítást láthattak az érdeklődők szeptember 18-30. között a szolnoki Aba-Novák Agóra Kulturális Központ Liszt Ferenc hangversenytermének előterében. A Magyar Környezetvédelmi és Vízügy Múzeum munkatársai által tárlat anyaga bepillantást engedett a hazai vízügyi ágazat legfőbb irányítójának szakmai életébe, aki új korszakot teremtett a magyar vízépítés történetében. Kvassay Jenő iránt érzett tisztelete jeléül az Országos Vízügyi Főigazgatóság Emlékbizottságot hozott létre, amely célul tűzte ki egyebek mellett a szakember munkásságát bemutató vándorkiállítás létrehozását, majd annak anyagából a Kvassay-zsilipnél emlékszoba kialakítását.

KÖZÉP-Tisza

A Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság dolgozóinak lapja.
Felelős kiadó: Lovas Attila igazgató. Felelős szerkesztő: Laczi Zoltán.
Szerkesztőbizottsági tagok: Nagy Réka, Kéri Brigitta, Virágné Kőházi-Kiss Edit, Szedlák Gabriella.
Tervezőszerkesztő: Pozsa József.
Kiadja: Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság.
A szerkesztőség címe: 5000 Szolnok, III. számú Irodaház, Boldog Sándor István körút 4. Telefon: 423-422/20147.
Terjesztő szerv: Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság. 5001 Szolnok, Boldog Sándor István körút. 4.
Megjelenik negyedévente. A lap megtekinthető: http://www.kotivizig.hu/Közép-Tisza újság weboldalon